

Yohane

Ackuažécyanéj séwi busuguc hicŋiyec.

1 ¹Nalé Hénihéniaiguc ackuažéc iminéj kerec. Waļu ackuažéc iminéj Anutuguc kerec. Waļu ackuažéc iminéj Anutu. ²Inéj nalé hénihéniaiguc Anutuguc kerec. ³Iwawai momac yanda imi iwarunec hicŋidarec. Waļu iwawai hicŋidarec imi mocžoŋ i qahaciguc méj ménda hicŋiyec. ⁴Iwac qeriaiguc kekec imi heyec. Waļu kekec iminéj ic embac ionac asac mararaŋ kerec. ⁵Waļu asac mararaŋ imi siŋi qeriaiguc asarianžac. Waļu sijinéj ménda héŋtegirec.

⁶Ic méj Anutunéj méliyu iwarunec hayec. Iwac qara imi Yohane. ⁷Inéj eŋjeja héipuc ac niŋjac ic momac yanda asac mararaŋ imi ninžéŋgémü niŋjac asac mararaŋac héipucya wammaŋ zé héipuc ic wamma hayec. ⁸I eŋjeja imi asac mararaŋ imi qahac. Waļu i asac mararaŋ imuac héipucya wammaŋ zé hayec. ⁹Asac mararaŋ héla ic embac momac momac asari nénécmianžac imi baeciguc hamanec kerec. ¹⁰Waļu inéj baec kurumeŋ yomuac qeriaiguc kerec. Waļu baec kurumeŋ imi iwac murunec hicŋiyec. Waļu baec ic ieneŋ i ménda héŋtegicgic. ¹¹Inéj eŋjejaoc medarec imuaru mayec. Waļu ic embachéra ieneŋ i ménda héihéré wammigic. ¹²Néj héihéré wammima ninžéŋgégic séc Anutuac nambérac wammu niŋjac qac buja énécmiyec. ¹³Ic imuhucya imi ic sac busu igucnec qahac, séwiač siŋ igucnec qahac, waļu ic méŋjac ewa siŋ igucnec qahac, néj Anutu arunec hicŋigic.

¹⁴Waļu ackuažéc imi mia séwi busuguc hicŋima sucninaiguc kerec. Keru neŋaj iwac edamuya imi hénni, Naŋa téŋgék momacguc kurumeŋ Maŋgocarunec hahaha iwac tanec wanjec. Waļu ewa hiawac buja zéma ac hélanéj iwac muru kuaya qema heyec. ¹⁵Yohanenéj iwac héipucya wamma yomuhuc qacma zéauyec; Ic yomuac zéma yomuhuc zéyi; Andénaiguc hazac imi ni ménda hicŋiwa becnec kerec. Imuac niŋ inéj ni nogicžac. ¹⁶⁻¹⁷Héna ac imi Moseac muru nénécmiyec, néj ewa hiawac buja zéma ac héla imi Yesu Kristoac murunec hicŋiyec imuac niŋjac neŋaj momac yanda iwac ewa hia imi qauqaunec meyijac meanžij. ¹⁸Anutu imi ic méŋnéj méj ménda héŋaječ, néj Anutu hicŋi hicŋiya

momacguc Mañgocyawac qéhéréjaiguc kecanzac iminéj i nénézéyu héjij.

¹⁹ Waju Yohaneac, Gi méré zéma qesimimu niј Yuda ic Yerusalem igucnec ienej hofac oo ic zéma Lewi ic méli énécmigic hagic inéj héipuc ac yomuhuc énézéyec; ²⁰ Ni Kristo qahac. Inéj imuhuc zéma ac ménda qaecgéma zéauyec. ²¹ Zéyu ienej qesimigic; Waju gi némac ic, gi Elia me? Waju melemma zéyec; Ni i qahac. Zéyu muñguc zégic; Gi Anutuac tiliј tiliј ic hamac zéyec^a imi mia me? Zégic zéyec, Qahac. ²² Imuhuc zéyu muñguc qesimigic; Waju gi méré? Méli nénécmigic hazij, imuac kemma ac bakia dimuhuc énézéwiy? Gi geňga niј dimuhuc zéanžaj? ²³ Zégic Yohanenéj yomuhuc zéyec; Ni imi Anutuac tiliј tiliј ic Yesaianéj zéyec ésécnec ic méj baec kisiaiguc qacma Miј Kewuac héna mindinjigic dindiјa waju zézac ewa hétéj imi mia. ²⁴ Waju méli énécmigic hagic imi Farisaio ic. ²⁵ Waju ienej qesimima zégic; Gi Kristo qahac, Elia qahac, Anutuac tiliј tiliј ic imi qahac, waju némac niј ic doku naec énécmianžaj? ²⁶ Zégic Yohanenéj yomuhuc énézéyec; Ni dokunéj naec énécmianžua. Waju sucginaiguc ic méj naju ini ménda héjtegiczu. ²⁷ Inéj andénaiguc hama^b kecžac. Waju ni mamaya imuhucyanéj iwac héna usu hésaya lolacmajanac séc qahac. ²⁸ Waju haka imi Yodan doku néwéc Yohanenéj doku naec énécmima kerec, Betania ama areja imuaru hicnjyec.

Anutuac Rama, Yesu.

²⁹ Ama sinjima gianjiyu Yohanenéj héju Yesu iwac murugen hayu yomuhuc zéyec; Héngic, Anutuac rama baec séc ic embac ionac képésicgina metecgéma keŋkeja imi erimi. ³⁰ Iwac mia nimma yomuhuc zéyi; Andénaiguc hazac imi ni ménda hicnjwa becnec kerec imuac niј inéj ni nogicžac. ³¹ Ni nenaoc i ménda niŋyacgé miyi, waju Israel ic ionac winiŋginaiguc iwac kawéya qewa hémmuac niј hama doku naec énécmianžua. ³² Waju Yohanenéj yomuhuc héipuc wamma zéyec; Ni Uja Téréya imi kembo nei tanec wamma kurumej igucnec mama iwac orucya hanecgeja iguc putitima naju héji. ³³ Ni ménda niŋyacgé miyi, néj ni doku naec énécmimaj niјac méli néjec iminéj yomuhuc nézéyec; Ic méj orucya qahaiguc Ujanéj mama nammac, ic iminéj Uja Téréyanéj naec énécmimac. ³⁴ Ni imuac mia héji, hémma Ic yomi Anutuac Naјa zéma héipuc wammiyi.

Yesuac tohotoho ic méréchéra.

³⁵ Ama sinjima gianjiyu, Yohanenéj ai ic éréhéra iriguc muñguc baec imuarunec naŋgic. ³⁶ Waju Yesu imuaru hama keju, hémma yomuhuc

^a 1:21 Hén 18:15 ^b 1:27 Hénia imi hicnjima kecžac. Kembaja 30 imuac héngic.

zéyec; Héngic, Anutuac rama erimi. ³⁷Zéyu merac éréhéra ierej ac imi nimma Yesuac andiaiguc méndacma kejoc. ³⁸Kejic Yesunéj liliingéma iriru méndacma hayic qesiérécmiyec; Iri némac niij wanzaoc? Waļu ierej zéyoc; Rabi, (Neŋaj aciguc kiwi ic) gi dimuaru kecanzaq? ³⁹Zéyic, Hama héjic zéma érézeyec. Zéyu ierej méndacma kemma ama kecajec imi hémma kaiwe imuaru momacnec tacgic maria 4 kilok wajec. ⁴⁰Ic éréhéc Yohaneac ac nimma Yesu méndaroc iorarunec ic ménjac qara imi Anderea, Simon Peteroac munaya. ⁴¹Inéj walac dara Simon hocmima yomuhuc ézéyec; Niri Mesia mihičnjizic. (Mesia imi Hebiraio ac, Girik aciguc Kristo^c) ⁴²Imuhuc zéma wagiru Yesuari kejoc. Waļu Yesunéj hémma zéyec; Gi Simon, Yohaneac naļa, kecma guac Kefa zégémmu. (Kefa imi Girik aciguc melemma zéni Petero.)^d

⁴³Ama siŋima gianjiyu, Yesu Galilaia baeciguc kemmaq zé wamma Filipo mihičnjima ézéyec; Hama méndac nénnna. ⁴⁴Filipo imi Anderea zéma Petero iorac ama areja yanda Betsaida imuacnec. ⁴⁵Waļu Filiponéj Natanael mihičnjima yomuhuc ézéyec; Mosenéj ic ménjac héna aciguc oyec, waļu kua meme ic ienej momacnec iwac ogic, ic imi mia nini mihičnjiziŋ. Imi Yesu, Yosefeac naļa, Nažarete tauŋ igucnec. ⁴⁶Zéyu Natanael inéj yomuhuc qesimiyec; Nažarete tauŋ igucnec iwawai hiabia mén hia hicnjamacac séc qahac. Zéyu Filiponéj yomuhuc zéyec; Hama hénnna. ⁴⁷Waļu Yesunéj hénu Natanael iwac muru hama naļu yomuhuc ézéyec; Héngic, ic yomi Israel ic héla, qeriaiguc ikoc ménj ménda hezac. ⁴⁸Imuhuc zéyu, Natanael inéj qesimima zéyec; Dimuhuc niŋnénzaq? Waļu Yesunéj zéyec, Filiponéj ménda héihéré géjunec fik ic héniaiguc tackecna génzua. ⁴⁹Zéyu Natanael inéj yomuhuc ézéyec; Kiwi ic, gi Anutuac Naļa Israel ic nonac Ic kewu. ⁵⁰Zéyu, Yesunéj zéyec; Fik ic héniaiguc tacna génzua, imuhuc gézéwa ninzéngé néŋzaq? Kecma haka méréra ogicqogira kunej kunej hémbésémaq. ⁵¹Imuhuc zéma énézéyec; Ni ac héla gézéwa niŋgic; Ini kurumej aŋgéyu Anutuac kua meme uŋahéra ienej Icac Naļawac muru ou kurumej igucnec enej mama waŋgic inicmu.

Yesunéj zéyu dokunéj waiŋ wajec.

2 ¹Ai meme haréwéc waļu Galilaia baec Kana ama areŋaiguc zammaréj ai meérécmiwiŋ zéma aŋorogic. Waļu Yesuac neŋgocya imuaru momacnec kerec. ²Yesu zéma tohotoho ichéra acguc momacnec imuaru héihéré énécmingic. ³Waļu waiŋ qahac waļu neŋgocyanéj Yesu ézéma zéyec; Waiŋgina qahac wanzaq. ⁴Zéyu Yesunéj yomuhuc ézéyec; Neŋgoc, imi guac me nuac mažac qahac, naléna ménda hazacnec. ⁵Waļu

^c 1:41 Waļu neŋaj neŋaj aciguc Halécnéj météré mimia. ^d 1:42 Neŋaj aciguc melemma zéni ɬamanziŋ.

Yesuac neñgocyanéj ai merac yomuhuc énézéyec; Ac méjac méj énézéyu tohoma wandacmu. ⁶Waļu ama imuaru doku nomuŋ hocnéj memeya 6 tarec. Imi Yuda ic ieneŋ haka silicgina tohoma méragina ɣuacmu niјac haigic tarec. Waļu doku nomuŋ imi hénéj baňa 90 sécyā waļec. ^e ⁷Waļu Yesunéj ai merac yomuhuc énézéyec; Nomuŋ séc doku qocgégic kuagina qemac ɣéyu ieneŋ nomuŋ séc doku qocgégic kuaya qedarec. ⁸Waļu Yesunéj Degugcuc doku kitiwa hima aria galeŋjaru mema keŋgic ɣéma énézéyu mema keŋgic. ⁹Waļu aria galeŋnéj dokunéj waiŋ waļec imi nema sija nimma waiŋ imi dimuacnec hazac imi ménda nijsariyec. Waļu ai merac doku mema hagic ieneŋ sac niŋgic. Waļu aria galeŋnéj ic embac meyec i héihéré miyec. ¹⁰Héihérémima inéj yomuhuc ézéyec; Ic embac tosaranéj walac waiŋ hiabia gumu énécmiyu nekecgic qerigina sicsaoč waļu andiaiguc waiŋ biria gumu énécmianžu. Waļu guaru imi waiŋ hiabia soroc imi aŋgéj tina heyu deguc gumu nénécmizaj. ¹¹Yesu i Galilaia baec Kana ama areŋaiguc kiwi mérera walacgina imi wamma edamuya mewininiyu tohotoho ichéra ieneŋ hémma ninžéŋgémigic.

Yesunéj ocmuŋ téryea mesolaniyec.

¹²Imuac andiaiguc Yesunéj neñgoc muna ɣéma tohotoho ichéra momacnec Kafanaum ama areŋa yandaiguc hingacma imuaru ai meme éréhécdac kecgic.

¹³Yuda ic ionac Nagu sacyaguc ogicma keŋkeňa imuac kendoŋ hosuru ducŋiyu Yesunéj Yerusalem ekeŋec. ¹⁴Ekemma iniru ic embac ocmuŋ téryea demiŋ qeriaiguc rama, burumakao ɣéma kembo nei nénnagémba waŋgic. Waļu soukiwa meamu ic eneŋ tataciguc tackecgic. ¹⁵Imuhuc waŋgic Yesunéj lewakaj mižiyu ɣikaya waļu iminéj rama ɣéma burumakao moczoŋ nesi énécmiyu hingcadacgic. Waļu soukiwa amukecgic ionac soukiwigina imi héndéj qéndémma ɣaegina meleŋgic. ¹⁶Imuhuc wamma ic kembo nei haigic ionac yomuhuc énézéyec; Ini yomi mema yomuaru néŋgacgic. Maŋgocnawac ama ménda mebirigic nénnagémba ama éséc wambac niјac. ¹⁷Waļu tohotoho ichéra i eneŋ kiwi téryeaiguc ac yomuhuc hezac imi niŋqeligic; Guac ama niŋ wamba wésé polaŋnanéj ɣericnénzac. ¹⁸Waļu Yuda ic ieneŋ yomuhuc melemma ézéigic; Gi haka imuhucya wanŋaŋ imuac némac asé kiwi mérera mén séha mena hémbiŋ? ¹⁹ɢéigic Yesunéj melemma yomuhuc énézéyec; Ama téryea yomi héricgic, ai meme haréwéciguc neŋ mewa yacmac. ²⁰ɢéyu Yuda ic eneŋ yomuhuc ɢéigic; Ama téryea yomi yawuŋ 46 kecma mižicgégic. Waļu geŋ ai meme haréwéciguc hia mena yacmac? ²¹Waļu Yesunéj ocmuŋ téryea ɢéyec imi ejeya séwiya niŋ ɢéyec. ²²Kecma humuc igucnec meqelimiyu yaru, tohotoho ichéra ieneŋ Yesuac ac imi niŋqelima kiwi téryea ɣéma ara ɢéyec imi ninžéŋgémigic.

^e 2:6 100 lita ɢézéya.

²³ Yesu i nagu sacyaguc ogicma keñgic imuac kendoñiguc Yerusalem kecma kiwi méréra hénia hénia meyu ic sasalanéj hémma iwac qara ninzéngégic. ²⁴ Waļu Yesunéj ic inictegicdarec imuac niŋ ionac muru ménda héiyec. ²⁵ Inéj ic onac ewa qeriginaiguc iwawai hezac imi niŋtegicdarec imuac ic méŋac hénia ya nimmaŋ 3é ic onac héipuc ac niŋac ménda waŋec.

Yesunéj Nikodemo ac kumiyeč.

3 ¹ Farisaio ic sucginaiguc ic méŋ kerec, qara imi Nikodemo. Ic imi Yuda ic ionac galenjina méŋ. ² Inéj siŋyaiguc Yesuaru hama 3éyec; Kiwi ic, gi kiwi ic méŋ Anutu arunec manec imi nini ninziŋ. Némac niŋ, séséc méréra hénia hénia meanzaŋ imi Anutu momacnec ménda kecbacnec ic méŋnén imuhuc memacac séc qahac. ³ Yesunéj melemma 3éyec; Ni ac héla gézéwa niŋna, méŋ ménda qelima hicnjimaciguc imi Anutuac héŋgaleŋ ama areja yanda imi hia ménda hémmac. ⁴ 3éyu Nikodemónéj ézéyec; Ic méŋnén ic yanda wammaguc dimuhuc qelima hicnjimac? Dimuhuciguc nengocywac héri qeriaiguc munjuc hijngaru memac? ⁵ 3éyu Yesunéj melemma 3éyec; Ni hélacnec téŋgén gézéwa, méŋ i doku zéma Uŋaiguc qelia ménda hicnjima Anutuac héŋgaleŋ ama areja yandaiguc hia ménda keremmac. ⁶ Séwiiguc hicnjizac imi séwi, Uŋaiguc hicnjizac imi uŋa. ⁷ Ini kileŋdac qelima hicnjimu 3ézua imuac ménda auriwésémaŋ. ⁸ Luhucnéj ejeya siŋawac keŋha waŋanžac. Urumeŋac niŋanžaŋ waļu dimuacnec hama dimuaru keŋanžac imi ménda niŋanžaŋ. Uŋa igucnec hicnjizac imi imuhucyanec. ⁹ 3éyu Nikodemónéj ara melemma yomuhuc ézéyec; Haka imuhucya imi dimuhuc hia hicnjimac? ¹⁰ 3éyu Yesunéj ara melemma ézéyec; Gi Israel ic ionac kiwi icnén iwawai imi ménda niŋasarizaŋ? ¹¹ Ni hélacnec téŋgén gézéwa, nini iwawai niŋanžiŋ imuac énézéma iwawai héŋanžiŋ imuac héipucya waŋanžiŋ, néj ini héipuc acnina imi kileŋ ménda késaanžu. ¹² Ni baecac iwawai énézéwa ini ménda ninzéŋ géanžuiguc kurumeŋac iwawai énézémanjiguc dimuhuc ninzéŋgému? ¹³ Icac Naŋa kurumeŋac igucnec mayec i qahac waļu ic méŋnén méŋ kurumeŋiguc ménda ejecac enžac. ¹⁴ Mosenéj baec kisiaiguc mokoleŋ sésécyac iciguc hesaŋgéma meyaru naŋec imuhucyanec Icac Naŋa meyacgic nammac. ¹⁵ Imi mia ninzéŋgému ieneŋ kekec hémbénaja memuac niŋ imuhuc hicnjimac.

¹⁶ Anutu i baec ic embac neŋaj séha imuhuc goinina héima Naŋa momacguc téŋgén nénécmiyec. Imi mia méŋ i ninzéŋgézac inéj ménda humuma kekec hémbénaja memac niŋac imuhuc waŋ nénécmiyec.

¹⁷ Anutunéj Naŋa ic neŋaj képésicnina zétecgé nénécmimac niŋac ménda mélyu mayec, néj baec ic embac neŋaj képésicnina igucnec aŋgénjina timac niŋac mélyu mayec. ¹⁸ Méŋ Naŋa ninzéŋgéanžac i képésicyaguc ménda zémidac. Waļu méŋ i naŋa ménda ninzéŋgéanžac iwac imi inéj Anutu

na ja momacguc téngéj iwac qara ménda ninzéngéanzac hénia imuac niјac képésicyaguc bec zémizac.¹⁹ Asac mararanjnéj baec ic embac sucginaiguc hazac, néj wawaј memegina biria imuac niјac asac mararanj imuac mézétití wamma siјiac wamma kecgic haka iminéj mia képésicyaguc zézéya imuac hénia wanžac.²⁰ Méj i haka biria wajanžac imi asac mararanj imuac mézétití wamma wawaј memeya hicnjasariwac niјac asac mararanj imuac ménada haanžac.²¹ Méj i ac héla tohoanžac inéj wawaј memeya Anutuac qaraiguc wajanžac imi asariyu hémmu niјac asac mararanj imuac haanžac.

Doku naec ai ic Yohanenéj Yesuac héipucya wamma zéyec.

²² Waјu kecma Yesu zéma tohotoho ichéra ieneј Yuda baeciguc kemma kecgic. Imuaru inéj iniguc kecma ic embac doku naec énécmiyec.²³ Salim hosuru Ainan baeciguc doku sasala heyu Yohane imuhucyanec imuaru doku naec énécmiyu ic embac ieneј toroqema hagic doku naec énécmiyec.²⁴ Imi mia Yohane hésa amaiguc ménada opocgic nalé imuaru hicnjyec.²⁵ Waјu Yuda ic méjnéj Yohane tohotoho ichéra iniguc doku naec naec imuac haka niјac zéeminiј wangiј. ²⁶ Waјu merac ieneј Yohanearu kemma yomuhuc ézégić; Kiwi ic gi Yodan néwégeјaciguc kecna ic méj giguc keru héniajaya zéasarima nénézéneč. Waјu ninzaј, inéj mia doku naec haka waј énécmiyu ic embac moczoј iwac muru kemmanec kenžu.²⁷ Zégić Yohanenéj yomuhuc acgina melema zéyec; Kuc buja imi kurumej igucnec ménada miyu ic méjnéj memacac séc qahac.²⁸ Ni Kristo qahac, néj méli nélu iwac miha mema hayi imuhuc énézéyi. Acna imuac ini ejaocnec héipuc wammu.²⁹ Embac buja qeénécmimia imi eu bujyawac wanžac. Alaya méj méra mizac inéj iwac niј mambéč wamma gezac qeqe wanžac. Waјu eu bujyawac ewaya nimma ségiségi yanda wanžac. Imuac nuac ségiségi imi deguc sécgéma hezac.³⁰ Iwac bujanéj yandi saima kemmač, néj nuac bujanéj héréma mamač. ³¹ Ounec mazac inéj iwawai moczoј onogicma ejeja keczac. Méj i baecarunec hicnjizac inéj baecac buja ésécnec zéanžac. Waјu kurumej igucnec mazac inéj iwawai moczoј onogicma ejeja keczac.

³² Inéj iwawai hémma niјajec imuac héipucya wamma zéanžac. Waјu ic ieneј iwac héipuc ac ménada aŋgéj tianžu.³³⁻³⁴ Anutunéj méliyec inéj Anutunéj Uja imi qétéya qahac waimiyu Anutuac ackuažéc sac zéanžac. Mérénéj méj iwac héipuc ac aŋgéj tizac iminéj Anutu imi héla wanžac imuac oaec zémizac.³⁵ Manjoc imi Naјawac niј wamma iwawai momac yanda imi iwac mériaiгuc haidarec.³⁶ Méj i Naјa ninzéngézac i kekec hémbénajia mezac. Waјu méj i Naјa andé qezač imi kekec imi ménada mihičijimac. Waјu Anutuac qeri gericnéj iwac qacyaguc hezac.

Yesunéj Samaria embac méјac héniajaya zéauyec.

4 ¹Tohotoho ichéra Yesunéj énepésima doku naec énécmianžac imi Yohaneac tohotoho ichéra ionac ဇانѓégina onogicžac zégić Farisaio

ic ienej nīngic imi Yesunéj nījasariyec. ²Héla téngén imi Yesu ejeyaoctoku ménda naec énécmiyec, néj iwac tohotoho ichéra ienej naec énécmigic. ³Wāju Inéj imuhuc nījasarima Yuda baec waima Galilaiabaeciguc mūnguc lilīngéma kejec. ⁴Wāju Samaria baec héna timahuangej imuaru kemmaj zé nījec. ⁵Kemma Samariawac ama areja yanda méj qara Sika imuaru kerejec. Ama imi Yakopnéj ejeya naaja Yosefe baec waimiyec imuac hosuraiguc tarec. ⁶Wāju imuaru Yakopac doku hogocya heyec. Heyu Yesunéj héna hakerec imuac nīj kucya qahac wāju baec doku hogocya imuac hosuraiguc mama tarec. Taru bec nalé imi gumpiti ésécnec warjec.

⁷⁻⁸Wāju tohotoho ichéra ienej nene boja mewīj zéma ama areja yandaiguc kemma ménda hagicnec Samaria embac méjnéj doku himaj zé hayu Yesunéj yomuhuc ézéyec; Gi doku hia gumu némbésémaj? ⁹Wāju Yuda ic zéma Samaria icnéj ménda ala wājamuma ejac ejac kecajgic imuac nīj embac inéj yomuhuc zéyec; Gi Yuda icnéj dimuhuc Samaria embac nuaru doku nīj qesinézāj? ¹⁰Wāju Yesunéj yomuhuc ézéyec; Gi Anutuac sese zéma doku nījac gézézac iwac hénia momacnec nījtegicbānjec welec mina kekec hémbénājawac doku gémbacnec. ¹¹Zéyu embacnéj yomuhuc ézéyec; Mīj Kewu, gi doku hihiga qahac wāju doku hogocya imi hīngac hīngara imuac nīj kekec hémbénājawac doku imi dimuacnec hiwésémaj? ¹²Gi yandanina Yakop imi ogiczāj? Inéj doku hogocya yomi nénécmiyec. I ejeyaoct zéma najhéra zéma ama yajhéra momacnec imuarunec hima nema kecajgic. ¹³Zéyu Yesunéj ara melemma yomuhuc zéyec; Méjnéj doku yomi nemaciguc mūnguc doku nījac wammac. ¹⁴Wāju méjnéj doku méj nej miwa nemaciguc tetecgia qahac doku nīj ménda wammac. Wāju doku iminéj iwac qeriaiguc nalé tetecgia qahac éréma hemimac. ¹⁵Zéyu embacnéj ézéyec; Doku imuhucya nénna nema doku nījac mūnguc ménda wammāj. Wāju doku himaj zé yomuaru mūnguc ménda hamaj.

¹⁶Zéyu Yesunéj yomuhuc ézéyec; Kemma guac euga wagicna hamaoc. ¹⁷Embac imi ara melemma Euna qahac imuhuc ézéyec. Wāju Yesunéj yomuhuc ézéyec; Euna qahac zézāj imi hélacnec. ¹⁸Gi ic tosara bec mema waidacnec. Wāju ic méj degucmi mema keczāj imi guac euga qahac, imuac nīj ac zézāj imi hélacnec. ¹⁹Zéyu embac iminéj zéyec; Mīj Kewu, gi imi Anutuac tilīj tilīj ic méj imi nīnijasarizua. ²⁰Yanda hécnina ienej boja yomuac qahaiguc Anutu mepésigic. Wāju Yuda ic ienej yomuhuc zéselianzu; Anutu mepésimimia imuac ama téreya imi Yerusalem iguc hezac. ²¹Zéyu Yesunéj ézéyec, Embac zéwa ninzéngéna. Nalé méj hayu baec boja youmi me Yerusalem qahac, néj baec tosaraiguc Man̄gocac mepé qepési wammu. ²²Ini iwawai ménda ninzu imuac mepésianzu. Wāju képésic igucnec anjéj titi imi Yuda ic nonarunec. Imuac nīj nini iwawai nīnijasariziūj imuac mepésianzīj. ²³Nalé méj hamac imi mia deguc, imuaru mepé qepési ic hela ienej Urja

Téréya zéma ac hélanéjnec Mangoc mepésimu. Mangocnérj imuhuc mepési mianžu ionac nijac kic hihi wařanžac imuac mia imuhuc zézua. ²⁴Anutu imi Urja, imuac i mepésianžu ienej uja zéma ac hélanéjnec mepésimu. ²⁵Zéyū embacnérj ézéyec; Mesia, Kristo zéanžu, iminérj hamac imi ni ninzua. Inéj hama iwawai mocžon zéasari nénécmimac. ²⁶Wařu Yesunérj ézéyec; Ac gézézua ni imi mia.

Yesuac tohotoho ichéra ienej ama areja igucnec liliŋgéma hagic.

²⁷Imuhuc zéma keru tohotoho ichéra ienej liliŋgéma hagic. Hama Yesunérj embac méjguc ac wařu hémma welicgégic. Wařu némac iwawai niř wanžaj me némac hénia nijac i guc ac zézaj zéma méjnérj hia ménda qesimiye. ²⁸Wařu embac iminérj yacma doku nomuňa waima ama areja yandaiguc liliŋgéma kemma yomuhuc énézéyec. ²⁹Hagic! Hama ic méj haka ni meaňi imi mocžon zédacžac imi héngic. Iminérj Kristo wanžac me deic? ³⁰Zéyū ienej ama areja yanda waima Yesuaru hagic.

³¹Suraiguc tohotoho ichéra eneř yomuhuc zéma welecmigic; Kiwi ic, nene nena. ³²Wařu inéj yomuhuc énézéyec; Nene méj ini ménda ninžu imi henénžac. ³³Imuhuc zéyū tohotoho ichéra ienej ejaocnec zégič; Ic méjnérj nene méj mehama mizac me? ³⁴Wařu Yesunérj yomuhuc énézéyec; Mélinéjec iwac ewa siňa tohoma iwac aiya metecgémaj iminérj nenena wanžac. ³⁵Ejaoc maso 4 tecgéyū nene héla hicnjamac imuhuc ménda zéanžu? Kicgina hima ai sasala imi héngic bec qaoc qaoc wařu memeyawac séc wanžac. ³⁶Metocgotocgo miňinanérj ai héla metocgoanžac imi boňaya bec késama ai héla imi mutulangéma kekec hémbénajraiguc onopocžac. Imuhuc wařu himichimic ic zéma tocgotocgo ic imi momacnec ségiségi wammu. ³⁷Imuac niř, Méjnérj himiru méjnérj mema tocgézac, zéanžu ac iminérj héla wanžac. ³⁸Nej ejaoc ai yanda ménda megic imuac ai héla imi memu nijac méli énémizua. Ini méjnérj ai mema qenžerj manžerj niňgic imuaru toroqema héla mema tocgézu.

Samaria ic sasala Yesu ninžéngégic.

³⁹Wařu embac iminérj ic imi haka ni wanjaní imi mocžon zédacžac imuhuc zéyū Samaria ama areja yanda igucnec ic sasala ienej Yesu ninžéngégic. ⁴⁰Imuac niř Samaria ic ienej Yesuaru kemma iniguc kecmac nijac welecmigic inéj kaiwe éréhéc i iniguc kerec. ⁴¹Wařu iwac ackuažéc nijac ic embac sasalanérj ninžéj ninžéj ic wanžic. ⁴²Wařu ienej embac yomuhuc ézégič; Deguc imi nini guac suruc nijac sac qahac, néj nejaoč ackuažéc kuaya igucnec nimma ninžéngéziň. Hélacnec! Inéj Kristo, baec séc ic nejaj anjéj titi ic wanžac.

Yesunérj baec galej ejejawac nařa méj mehiaruyec.

⁴³Kaiwe éréhéc tecgéyú inéj Galilaia baeciguc kejec. ⁴⁴Kemma Yesu ejeayaoc yomuhuc zéauyec; Anutuac tiliň tiliň ic méj ejeaya ama baeciguc

keru ménda mepési mianzu. ⁴⁵ Waju Galilaia ic imi eneј becnec nagu sacyaguc ogicma keңgic imuac kendojiguc Yerusalem momacnec kemma Yesunéj ai meyec imi moczoj héngic imuac niјac inéj Galilaia baeciguc hayu héihéré migic.

⁴⁶ Waju inéj munjuc Galilaia baec Kana ama areňaiguc kejec. Baec imuaru becnec doku meleňu waij wajec. Waju ama imuaru baec galeň eneja méj kerec. Waju iwac naјa méj hafi kiyu Kafanaum ama areňa yandaiguc hekerec. ⁴⁷ Merac imi humumaň zé wajec imuac niј ic imi Yesu liliňgéma Yuda baec igucnec Galilaia hazac imuhuc zégic nimma iwaru kemma hama naјa mehiarumac niјac welecmiyec. ⁴⁸ Waju Yesunéj yomuhuc ézéyec; Ini séséc méréc méréra zéma kic méréc méréra ménda hémmuiguc kileňdac ménda ninzéngému. ⁴⁹ Waju baec galeň enejanéj zéyec. Miň Kewu naјna ménda humuyunec fodac mama hawéséna. ⁵⁰ Zéyu Yesunéj melemma zéyec; Kenna, naјga imi hiaruzac. Waju ic imi ac Yesunéj zéyec imi ninzéngéma waima kejec. ⁵¹ Mekemma keru weleq qeqhéhera hama hénaijuc mihicjima yomuhuc ézéma zégic; Naјga imi hiaruma keczac. ⁵² Waju néma naléiguc hiaruyec imuac qesi énécmiyu, Oranj kaiwe kiwa momacguc waju hafi geriwa imi békéyec zéma ézégin. ⁵³ Waju maňgoc imi nalé imuaru Yesunéj mélimima, Naјga imi hiaruzac zéyec imi nijasarima ejeya zéma taséhéra momacnec Yesu ninzéngégin. ⁵⁴ Yesunéj Yudanec Galilaia liliňgéma hama kiwi méréra imi meyu hatac éréhéc wajec.

Betsaida zékéňiguc Yesunéj ic méj mehiaruyec.

5 ¹ Andiaiguc Yuda ic onac kendoj méj ducçiyu Yesunéj Yerusalem ekejec. ² Waju Yerusalemiguc nagu méj naјec, qara imi Rama nagu, waju imuac hosuraiguc zékéj méj heyu Hebirao aciguc Bezada zéangic. Waju zékéj imuac gingiňaiguc hali méra méj lelecgéma tacgic. ³ Hali imuac qeriaiguc hafi ic sasala; kic hilic, ic héna méragina biria zéma ic puriňa eneј heangic. ⁴ (Ménda hezac.) ⁵ Waju ic méj sucginaiguc heyec imi puriň keru yawuň 38 wajec. ⁶ Waju Yesunéj ic hekerec imi hémma nalé horua heajec imi niyyacgéma qesimiyec; Gi hiarumanac zé wanžaň? ⁷ Zéyu hafi ic iminéj melemma zéyec; Kunen, doku temboňa yaru nalé imuaru ic méj ménda naјgé nénzac. Imuac niјac nenaoc hingacmaň zéwa méjnéj nogicma walac hingacanzac. ⁸ Zéyu Yesunéj ézéyec, Yacna! yacma hehega mema kenna. ⁹ Zéyu hafiya nalé imuарunec hiaruyu inéj heheya mema kejec.

Waju nalé imi mia Sabata. ¹⁰ Imuac niј Yuda ic eneј ic hiaruyec iwac yomuhuc ézégin; Deguc imi Sabata, hehega mema kenžaň imi héna ac logilogiya. ¹¹ Waju inéj yomuhuc melemma énézéyec; Mehiaru nénzac inéj hehega mema kenna imuhuc nézézac. ¹² Zéyu qesimigic; Mérénéj hehega mema kenna zéma gézézac? ¹³ Waju ic sasala kecgic sucginaiguc Yesu

bec waima keļu ic hiaruyec inéj hocma mérénéj imi mia žéma nimma nimbipiyeč. ¹⁴ Imuac andiaiguc Yesunéj ocmuŋ téreyaiguc ic imi mihičjima ézéyec, Niňzaŋ, gi séwiga hiaruzac. Képésic ménda wambésémang, kecma iwawai biria ogicqogira méjnéj hicnjigémbac nijac. ¹⁵ Waļu ic imi kemma Yuda ic yomuhuc énézéyec; Ic mehiaru nénzac iwac qara imi Yesu. ¹⁶ Yesunéj Sabataiguc ai imuhucya imuhucya meanječ imuac niŋ Yuda ic ienej hažéc wammigic. ¹⁷ Waļu Yesunéj yomuhuc énézéyec; Maňgocna imi nalé séc ai meyu érékečma deguc. Waļu ni acguc imuhucyanec ai mekečzua. ¹⁸ Yesunéj Sabata héna ac logima Anutuac niŋ Maňgocna žéma iwac séciguc wanječ, imuac niŋ Yuda ic ienej muŋguc méngucnec qehumuwiŋ žé wanječ.

¹⁹ Imuhuc wanječ Yesunéj ac bakia yomuhuc énézéyec; Ni ac hélacnec énézézua, némac iwawai Maňgocnén̄ meanžac imuac séc Naňjanéj imuhucyanec meanžac. Imuac niŋ Naňja imi enjeyaoc ai méj ménda meanžac. Maňgocnén̄ meyu hémma imi sac meanžac. ²⁰ Maňgoc imi Naňja héjsorocanžac. Imuac niŋ aiya meanžac imi moczoŋ žéyú héjanžac. Anutunéj kiwi méréra sasala mema Naňja ézéyú hémmac, waļu kiwi iminéj iwawai héjanžu imi ogicdaru ini hémma aurimu. ²¹ Maňgoc imi ic humumia meqeli énécimima kekeč énécimianžac. Imuhucyanec Naňja imi ic méjac ewa hia nimma kekeč imi mimaj žé hia mimac. ²² Maňgoc imi ic méj ménda gésianžac. Waļu imuac ai imi moczoŋ Naňja midarec. ²³ Imi mia ic embac moczoŋ Mangoc ehéihéi wammianžu imuhucyanec Naňja imi ehéihéi wammimou nijac imuhuc wammiyec. Méjnéj Naňja ehéihéi ménda wammianžac iminéj Maňgoc i méliyec imi ehéihéi ménda wammianžac. ²⁴ Ni hélacnec téngéj énézézua, méjnéj acna nimma méli néjč i ninžéngézac iminéj bec kekeč hémbénaja mezac. Waļu képésiraguc ménda žémimac. Inéj bec humuc igucnec qericma kekečiguc kerenzac. ²⁵ Hélacnec téngéj énézézua, nalé méj hamanec hazac waļu imi mia deguc. Imuaru humumia ienej Anutuac Naňjawac ewaya nimmu. Waļu nimma tohomu imi enječ moczoŋ qelima kecmu. ²⁶ Mangoc enjeja muru kekeč hezac, waļu inéj Naňja kekeč imi miyu iwac muru imuhucyanec hemizac. ²⁷ Waļu inéj Icac Naňja keczac, imuac niŋ ic gési énécimimiawac qac buňa miyec. ²⁸ Ac yomuac ménda aurimu. Nalé méj ducnjyu kicsuanjiguc heanžu ienej moczoŋ iwac ewaya nimmu. ²⁹ Nimma haka hiabia waňanžic ienej kekecyaguc yacyarawac yacma érégič, haka biria waňanžic ienej zégési énécimimiawac yacma érému.

³⁰ Ni nenanec iwawai méj hia ménda memaj. Gezacnanéj niňjanžua séciguc zégési énécimianžua. Nenac ewa siŋ nijac qahac, néj méli néjč iwac ewa siŋ méndacma waňanžua. Imuac niŋ nuac gésigési ac imi solanja waňanžac.

Yesuac hěniaya.

³¹ Ni nenaoc nuac héipuc ac žéwa héipuc acna imi héla qahac wammac. ³² Héicpuc ic méj keczac imi mia nuac niŋ wamma héipuc acna žézac.

Waļu iwac héipuc ac imi héla wanžac imi ni ninzua. ³³Ini Yohaneac muru ic tosara méli énécmigic keŋgic inéj ac hélawac héipuc wamma énézéyec. ³⁴Waļu ic méjjarunec nuac héipuc ac memajac zéma ménda ȝézua. Waļu ini kekec hémbénaja memu niјac imuhuc énézézua. ³⁵Yohane imi kifa wamma zéma asari énécmiyu ini nalé hotoja iwac asahaiguc ewa hia nimma kecgic. ³⁶Waļu nuaru héipuc ac mén Yohaneac héipuc ac ogicogira henénzac. Maŋgocnanéj néju metecgémaj zéma ai meanzua iminéj Maŋgocnáj méli néjec imi héipuc waļ nénzac. ³⁷Waļu méli néjec Maŋgoc i ejeyaoc mia nuac héipuc waļ nénzac. Waļu ini ewaya zéma tanera komoradac mén ménda hémma niјigic. ³⁸Ini méliyu hayec i ménda ninzéngézu imuac niјac iwac ackuažéc imi qeriginaiguc hia ménda haigic heanžac. ³⁹Ini kiwi téreya igucnec kekec hémbénaja meanzij imuhuc nimma kiwi téreya imi oloŋ nimma kuamuanžu. Waļu kiwi iminéj mia nuac héipucna waļ nénzac.

⁴⁰Waļu kekec hémbénaja késamu niј nuac muru hawiј niјac ménda wanžu. ⁴¹Ni ic ienej mepési némmu niј ménda waļanžu.

⁴²Waļu qeriginaiguc Anutuac siјa ménda heanžac imi ni ninzua. ⁴³Ni Maŋgocnawac qaraiguc hazua waļu ini ménda héihéré néjigic. Waļu ic méjnénj ejeya qaraiguc hamaciguc imi ini kileŋdac héihéré mimu. ⁴⁴Ini enaocnec mepési amuanžu. Waļu Anutunéj hiabia zéénécmiyu nimmu niјac ménda waļanžu. Imuac niј dimuhuc ni ninzéngé némmu? ⁴⁵Waļu nuac niј inéj Maŋgocac wésiaiguc aciguc nonopocmac imuhuc ménda zému. Ewa qerigina haimianžu Mose inéj mia aciguc ini onopocanžac. ⁴⁶Waļu Mosenéj kiwi oyec imi nuac oyec. Imuac niј ini Mose ninzéngé miwunec imi ni ninzéngé némbunec. ⁴⁷Waļu ac kiwi inéj oyec imi ménda ninzéngézu imuac niј acna ȝézua imi dimuhuc ninzéngému?

Yesunéj ic 5,000 nene gumu énécmiyec.

6 ¹Nalé imuac andiaiguc Yesunéj Galilaia konduj, qara mén Tiberia konduj imi qericma néwécgej kerejec. ²Waļu hafi ic mehiaru énécmima kiwi méréra hénia hénia meu hénangic imuac niј ic embac sasalanéj méndac migic. ³Waļu Yesunéj baec boňaiguc emma tohotoho ichéra iniguc tacgic. ⁴Waļu nalé imuaru Yuda ic onac kendoj mén nagu sacyaguc ogicma keŋgic imuac kendojnén hosuru hayec. ⁵Waļu Yesunéj kiwa hima héļu ic embac sasala iwac muru éréma kecgic Filipoac qesimiyec; Nene dimuacnec boňa mema ic tuj yanda imi gumu énécmimi nemu? ⁶Waļu Yesunéj ejeyaoc némac haka memac imi nijsarima i batucgémaj zé imuhuc qesimiyec. ⁷ȝéyu Filiponéj melemma ȝéyec; Ai ic méjac maso 8 imuac ai bojawač sécyä saméj boňa mewijnec imi komoc komoc nemuac séc qahac wambacnec. ⁸ȝéyu tohotoho ichéra

^f 6:7 Girik aciguc 200 Denarion.

sugcina igucnec mēj Simon Peteroac munaya Andereanéj yomuhuc zéyec; ⁹Merac komoc mēj youmi imi nenezaguc iwaru bali saméj méra mēj zéma lambéc éréhéc hemizac, Waļu imuhyucyanéj tuŋ yanda imi onac dimuhuc sécgé énécmimac? ¹⁰Zéyu Yesunéj zéyec; Énézégic tacmu. Waļu imuaru luluc sasala heyu tacgic ic 3aŋgégina 5,000 imuhuc éséc wajec. ¹¹Waļu Yesunéj saméj imi mema ewa hia ac ézémaguc ménédémma ic tacgic sécgina énécmiyec. Waļu lambéc imuhyucyanec wamma énécmiyec. ¹²Negic sécgé énécmiyu inéj tohotoho ichéra énézéyec; Nene tosara waigic taczac imi moczoŋ tocgému, komora mēj mēnda waimu. ¹³Zéyu bali saméj méra mēj imi negic bororoja taru tocgégič sasac 12 kuaya qeqeya wandarec. ¹⁴Waļu ic embac ienej asé kiwi méréra imi hémma yomuhuc zégič; Hélacnec ic yomi Anutuac tilij tilij ic baeciguc hamac zégič imi mia. ¹⁵Waļu Yesunéj ic ienej hama wagicma seliseli wamma ejaŋ ic kewugina kumuwiŋ zé waŋgič inictegicma wai énécmima ejeyanec boŋa mérŋiguc muŋguc ejec.

Yesunéj konduj qahaiguc tima keŋjec.

¹⁶Ama mari waļu tohotoho ichéra konduj giŋgiŋaiguc hiŋgacgic. ¹⁷Hiŋgacma imuacnec konduj néwécgeŋ Kafanaum ama areŋa yandaiguc kembij zéma zéiciguc enigic ama siŋiyec. Waļu Yesunéj ionac muru mēnda hayunec ejaŋnec keŋgic. ¹⁸Waļu luhuc yandanéj qeyu konduj temboŋa yarec. ¹⁹Yaru 5 me 6 kilomita puli qema keŋgic Yesunéj doku qahaiguc tima tima zéic hosuraiguc hayu héŋgic zénéŋgina hiriyyec. ²⁰Waļu Inéj énézéyec; Ni mia, zénéŋgina mēnda hirimac. ²¹Zéyu ienej ewa hia nimma zéiciguc wagicbiŋ zégič, zéicnéj baec kembij zé waŋgič imuaru bec kendarec.

²²Ama gianjiu ic embac sasala néwécgeŋ konduj giŋgiŋaiguc naŋgič ienej yomuhuc niŋasarigic; Oraŋ mariya zéic tosara qahac, néj momacguc sac keru Yesunéj tohotoho ichéra iniguc zéiciguc mēnda ejuŋec ejaŋnec emma keŋgic. ²³(Waļu Yesu ewa hiawac ac zéma saméj gumu énécmiyu negic imuac hosuraiguc Tiberianec zéic tosara hagic.) ²⁴Waļu imuaru Yesu me tohotoho ichéra ienej mēnda tacgic imi niŋasarima Yesu hocbiŋ zéma zéiciguc emma Kafanaum amaiguc keŋgic. ²⁵Waļu ienej konduj néwéciguc Yesu mihičjima yomuhuc qesimigic; Kiwi ic némac naléiguc you hazaj? ²⁶Zégič Yesunéj yomuhuc énézéyec; Hélacnec téŋgénéj énézézua, ini nuac niŋ waŋzanu imi asé kiwi méréra wamba héŋgic imuac niŋ qahac, néj nene gumu énécmiwa negic sécgé énécmiyec imuac niŋ nuac hochoc ai mezu. ²⁷Nene houanžac imuac aiya mēnda memu. Waļu kekec hémbénaŋawac nene imuac aiya memu. Anutu Maŋgocnéné niŋu sécgéy Icac Naŋa iwac mia ejeyá qara oyu hezac imuac niŋ kekec hémbénaŋawac nene imuhyucya imi Icac Naŋanéj énécmimac. ²⁸Imuhuc zéyu ienej qesimigic, Anutuac aiya

mewiŋ zéma némac ai mewiŋ? ²⁹Zégit zéyec; Anutunéj méli miyu hayec iwac ninzéngému iminéj Anutuac ai wanžac. ³⁰Zéyu yomuhuc qesimigic; Némac asé kiwi méréra méy mena hémma gi ninzéngé gémbijac hezac me? Gi némac ai meanzaŋ? ³¹Mosenéj^g kurumej igucnec saméj gumu énécmiyu negic^h imuhuc ogic hezac imuhucyanec neŋaŋ Yanda hécninanéj baec kisiaiguc saméj qara mana imi negic. ³²Zégit Yesunéj énézéyec; Hélacnec téŋgén zézua, kurumej igucnec saméj gumu énécmiyec imi Mose qahac, waŋu kurumej igucnec saméj héra gumu énécmianžac imi nuac Maŋgocna imi mia. ³³Imi mia ic kurumej igucnec hama baec séc ic embac kekec énécmianžac inéj mia Anutuac saméj wanžac imuac niŋac imuhuc zézua. ³⁴Zéyu ienej zégit, Miŋ Kewu, saméj imi nalé séc gumu nénécmina. ³⁵Zégit zéyec; Ni kekecac saméj. Méy nuaru hamac inéj saméj niŋ ménda humumac. Waŋu mén ni ninzéngé nénzac inéj doku niŋ ménda humumac. ³⁶Waŋu ni yomuhuc énézéyi; Ini néŋanžu waŋu ménda ninzéngé néŋanžu. ³⁷Waŋu ic embac Maŋgocnáy néŋec ienej moczoŋ nuaru hadacmu. Waŋu méjnéj méy nuaru hamac imi ni méndagucnec nesimiwa kemmac. ³⁸Imi mia Kurumej igucnec mayi imi nena siŋna méndacmaŋ niŋ qahac, méli néŋec iwac siŋa méndacmaŋ niŋ mayi imuac niŋac imuhuc zézua. ³⁹Iwac siŋa imi yomuhuc mia hezac; Ic embac néŋec sucginaiguc méŋac méy ménda méwétécgémaj. Nalé tetecgiya ducŋiyu meqeli énécmiwa yacmu. ⁴⁰Imi mia Maŋgocnawac siŋa imi méjnéj méy Naŋa hémma ninzéngémac imi kekec hémbénaja memacac niŋ heyu nalé tetecgia ducŋiyu neŋ humuc igucnec meqeli miwa yacmac imuac niŋac imuhuc zézua.

⁴¹Waŋu, Ni saméj kurumej igucnec mayi imi mia imuhuc zéyec imuac niŋ Yuda ic ienej ac diric doroc zégit. ⁴²Zéma yomuhuc zégit; Ic yomi Yosefeac Naŋa Yesu. Waŋu neŋgoc maŋgocya nini niŋérécmiziŋ. Waŋu dimuhuciguc, Ni kurumej igucnec mayi zézac? ⁴³Waŋu Yesunéj yomuhuc énézéyec; Ini ḥjindic ḥjunduc ac imi waigic! ⁴⁴Maŋgoc méli néŋec inéj ménda hérémiyu, méjnéj nuaru hamacac séc qahac. Waŋu ic méy nuaru hamac imi nalé tetecgiaiguc meqeliwa yacmac. ⁴⁵Anutuac tiliŋ tiliŋ ic ionac kiwiiguc yomuhuc ogic hezac; Ic embac moczoŋ Anutunéj ku énécmiyu nimmu.ⁱ Méjnéj méy Maŋgoc arunec ara nimma niŋareŋgé amumac imi nuaru hamac. ⁴⁶Ic méjnéj Maŋgoc ménda héjēc, néj Anutu arunec mayec inéj sac héjēc. ⁴⁷Ac héra énézézua; Méjnéj méy ninzéngézac inéj kekec hémbénaja késa keczac. ⁴⁸Ni imi kekecac saméj imi mia. ⁴⁹Yanda hécginanéj baec kisiaiguc mana negic, waŋu nema humudacgic. ⁵⁰Waŋu ni imi saméj méy kurumej igucnec mama hahaya imi mia, méjnéj nemac imi ménda humumac. ⁵¹Ni imi saméj kekecyaguc kurumej igucnec mama hahaya. Méjnéj saméj imi nemaciguc inéj nalé tetecgia qahac kecmac.

^g 6:31 Girik aciguc; Inéj. ^h 6:31 Mmh 16:4, Neh 9:15, Leg 78:24, 25 ⁱ 6:45 Yes 54:13

Waļu saméŋ imi nuac séwi busuna, neŋ baec séc ic embac kekec hémbénaja énécmimaj 3é wai énécmimaj imi mia.

⁵² Imuhuc 3éy whole Yuda ic ieneŋ sucginaiguc eŋawunec tualefic geriwaguc wamma yomuhuc 3égic; Ic youmi séwi busia dimuhuc néncmiyu newin?

⁵³ Yesunéŋ énézéyec; Ac héla énézézua, ini Icac Naŋawac séwi busia 3éma sacya ménda nemu imi qerinaiguc kekec ménda késa kecmu.

⁵⁴ Méjnénj méŋ nuac sac busuna neanžac imi kekec hémbénajayaguc. Waļu neŋ nalé tetecgiaiguc meqeli miwa yacmac. ⁵⁵ Nuac séwi busuna iminéŋ nene héla. Waļu nuac sacna iminéŋ doku héla wanžac. ⁵⁶ Méjnénj méŋ nuac sac busuna neanžac iminéŋ nuac qerinaiguc keru neŋ iwac qeriaiguc kecanžua. ⁵⁷ Kekec miŋina Maŋgocnénj méli néŋ ni iwac kuhaiguc kecanžua imuhucyanec méjnénj séwi busuna neanžac iminéŋ nuac kucnaiguc kecmac. ⁵⁸ Saméŋ imi kurumeŋ igucnec mayec imi mia. Yanda hécginanénj mana negic, waļu humudacgic. Néŋ méjnénj saméŋ nuarunec imi neanžac iminéŋ tetecgia qahac kecmac. ⁵⁹ Ac imi mia Yesunéŋ Kafanaum tocgotocgo amaiguc ku énécmima énézéyec.

Tohotoho ichéra sasalanéŋ Yesu andé qema keŋic.

⁶⁰ Imuhuc 3éy whole nimma tohotoho ichéra sasalanéŋ yomuhuc 3égic; Ac imi niŋni yéwéria yanda, mérénéŋ hia aŋgétimac? ⁶¹ Yesunéŋ tohotoho ichéra ieneŋ diric doroc ac 3égic imi niŋasarima yomuhuc énézéyec; Ac iminéŋ meywéri énécmizac? ⁶² Icac Naja imi liliŋgema bec kerec imuaru eŋu hémmuiguc dimuhuc 3ému? ⁶³ Uŋa téryea iminéŋ kekec énécmimac, waļu séwi imi ménda méra énécmimac. Ackuažéc énézéanžua iminéŋ Uŋa 3éma kekec wanžac. ⁶⁴ Waļu Yesunéŋ mérénéŋ ménda ninžéngégic imi 3éma mérénéŋ andé qemimac imi hénihéniya igucnec moczoŋ nindarec imuac niŋ yomuhuc énézéyec; Sucgina igucnec tosara ini ménda ninžéngézu. ⁶⁵ Waļu toroqema 3éyec; Ni imuac niŋ, méŋac méŋ Maŋgocnénj ménda niŋmiyu nuaru hamacac séc qahac imuhuc bec énézézua.

⁶⁶ Nalé imuарunec tohotoho ichéra sasalanéŋ andé qema kemma Yesu munjuc ménda méndacgic. ⁶⁷ Keŋic Yesunéŋ tohotoho ichéra 12 yomuhuc qesiénecmiyec. Ini momacnec wainémma kembij 3é wanžu? ⁶⁸ 3éy whole Simon Peteronéŋ melemma 3éyec; Mir Kewu guaru kekec hémbénajawac ac héla hegénzac, imuac nini mérac muru hia kembijnec? ⁶⁹ Nini yomuhuc niŋasarima ninžéngézin; Gi imi Anutuac ic téryea Momacguc. ⁷⁰ Waļu Yesunéŋ 3éyec; Neŋ ini 12 ménda énépésiyi me? Waļu sucginaiguc momacguc imi ic biria wanžac. ⁷¹ (Ac imi Simon Karioto iwac naļa Yudawac niŋ imuhuc 3éyec. Inéŋ 12 sucgina igucnec, waļu kecmu Yesu andé qemimacac heyec.)

Yesunéŋ Hali kendoŋ niŋac Yerusalem ekeŋec.

7 ¹ Imuac andiaiguc, Yuda ic ieneŋ Yesu qehumuwiŋ 3é wangic, imuac niŋac Yesunéŋ Yuda baeciguc ménda keŋha wammaŋ 3éma

nimma Galilaia baeciguc lelecgéyec. ² Waļu Yuda ic ionac kendoj mēj qara Sel hali kendoj' imi hosuru hayec. ³ Hayu Yesuac munahéra ienej yomuhuc ézégic; Gi baec yomi waima Yuda baeciguc kenna imuaru guac tohotoho ichécga ienej kiwi méréra meanzaj imi hémmu. ⁴ Ménjnéj hic̄i teigcmaj zéma sasaŋgiaiguc ai ménda meanzac. Gi ai imurucya meanzaj, imuac niļac baec séc ic embac guac hénia énézéna hémmu. ⁵ Munahéra imi momacnec i ménda ninzéngéigc imuac niļac imuhuc ézégic. ⁶ Zégic Yesunéj yomuhuc énézéyec; Nuac nalé imi ménda hazac, waļu onac nalé imi nalé séc hama heanzac. ⁷ Baec ic ienej onac hazéc waļ énécmimiuac séc qahac. Waļu ni imi wawaļ memegina imi biria zéma héipuc ac zéanžua imuac niļ hazéc waļ nénzu. ⁸ Ini kendoj imuac ekeŋic, nuac naléna dindiňa imi ménda ducqizac imuac niļ ni ménda ekemmaj. ⁹ Imuhuc zéma inéj Galilaia baeciguc waima tarec.

¹⁰ Waļu munahéra kendojac kendacgic andéginaiguc i acguc momacnec ekejec, waļu winiju qahac ejeyacnec sangima ekejec. ¹¹ Waļu kendojiguc Yuda ic ienej iwac wamma yomuhuc quesiamugic, ic imi dimia taczac? ¹² Waļu ic tuļ yanda sucginaiguc iwac ac sajec sasala zégic. Waļu tosaranéj ic imi ic hiabia zégic, waļu tosaranéj zéqetalí wamma zégic; Qahac, ic iminéj ic embac ikoc waļ énécmianzac. ¹³ Waļu Yuda ic ionac niļac bacgina yandiyu ménjnéj ménj winiju iwac ac ménj ménda zéauyec.

Yesunéj kendojiguc ackuažéc ku énécmiyec.

¹⁴ Waļu kendoj imi namuja éséc keļu degucguc Yesunéj ocmuij téreyaiguc emma ku énécmiyec. ¹⁵ Kuénécmiyu Yuda ic ienej welicgémá yomuhuc zégic; Inéj kiwi amaiguc ménda kerec, néj niniļ imi dimuhuc késa keczac? ¹⁶ Yesunéj melemma yomuhuc zéyec; Kuénécmianžua imi nena qahac, néj méli néjec iwarunec. ¹⁷ Ménjnéj Anutuac ewa sijawac wammaj zé wanžac iminéj ackuažécna zézua imi Anutu arunec me nuarunec imi niļasarimac. ¹⁸ Ménj ejeya niniļ tohoma zéanžac imi ejeya séwiya mepésimimu niļac imuhuc waļanžac. Waļu ménj mélimiyec imi mepésimimaj zé ai meanzac imi mia ic héla. Iwaru képésira ménj ménda hezac. ¹⁹ Mosenéj héna ac imi ménda énécmiyec me? Waļu kilej sucginaiguc ménjnéj ménj héna ac imi ménda tohoanžac. Ini némac niļ nuwiļ zé wanžu? ²⁰ Zéyu ac bakia melemma zégic; Gi uja biria ménj késakeczaļ, mérénéj gumaj zé wanžac? ²¹ Yesunéj énézéyec; Ni kiwi méréra momacguc sac wamba ini moczoj aurizu. ²² Mosenéj séwi heric haka imi zéenécmiyu ini Sabataiguc ic méjac séwiya hericanžu. Waļu haka imi Mosearunec qahac, imi yanda onarunec. ²³ Moseac héna ac

j 7:2 Baec kéra kérasiaiguc sel haliginaiguc kecigic Anutunéj galenjé énécmima gumi énécmiyec imi niļqelima tacniniļ kecangic.

ménda logimuac Sabataiguc séwi heric haka imi waŋanžu. Imuhuc wamma némac niŋ Sabataiguc ic méŋac séwiya moczoŋ mehiaru miyi imuac hažec waŋ nénžu? ²⁴Iwawai winiŋu hezac imuac sac hémma ac ménda žétecgégic. Néŋ žétecgictegic ac imi dindinjanec žégič.

Yesu imi Anutu arunec mayec.

²⁵Waŋu Yerusalem mijina tosaranéŋ yomuhuc žéma qesiamugic; Qewiŋ žé wanžu imi ic yomi me? ²⁶Ic imi ac winiŋu žéma you nanžac. Waŋu ienej ara ménda žézu. Galej hécnina ienej ic yomi Kristo žéma hélacnec nimmizu me? ²⁷Kristo hayu dimuacnec hazac imi ic méŋnéŋ ménda nimmac. Waŋu ic yomi dimuacnec imi nini ninžiŋ. ²⁸Yesunéŋ ocmuŋ téreya qeriaiguc ku énécmima selianec žéyec; Ini ni žéma ni dimuacnec hayi imi ninžu, néŋ ni nena siŋ niŋac ménda mayi. Méŋ méli néŋec iminéŋ héla. Waŋu ini ménda nimmizu. ²⁹Waŋu ni imi inéŋ méli néŋu iwarunec mayi imuac niŋ ni imi i nimmizua. ³⁰Imuhuc žéyu ienej késawiŋ žé waŋgic. Waŋu naléya ménda ducŋiyu méŋnéŋ méné méráginanéŋ méné ménda osigic. ³¹Waŋu sucgina igucnec sasalanéŋ i ninžéŋgema yomuhuc žégič; Kristo hawacnec imi ic yominéŋ kiwi méréra meanžac imi ogicma kiwi méréra sasaſala hia mewacnec?

³²Imuhuc žéma Yesuac ac saŋec imuhucya imuhucya žégič Farisaio ic ienej nimma hofac oo ic kiwhécgina iniguc Yesu késamuac niŋ ocmuŋac galej meme ai ic tosara méli énécmigic. ³³Waŋu Yesunéŋ žéyec; Ni nalé hotoŋadac iniguc kecmaguc méli néŋec iwac muru kemmaŋ. ³⁴Ini hocnémmu waŋu ménda mihičŋi némmu. Ni kecmagac imuhucgeŋ ini hamuac séc qahac. ³⁵Žéyu Yuda ic ienej yomuhuc žéma eminiŋ waŋgic; Ic yomi dimuaru keŋu hocbiŋ? Alahécnina Girik ic sucginaiguc héndémma kecžu ionaru kemma Girik ic ku énécmimaj žé imuhuc žézac me? ³⁶Hocnémmu waŋu ménda mihičŋi némmu. Ni kecmagac imuhucgeŋ hamuac séc qahac žézac ac imuac hénia imi némac?

³⁷Kendoŋ kunuha, nalé yandaiguc Yesunéŋ namma selianec žéauyec; Méŋnéŋ méné doku niŋac humužaciguc nuaru hama nemac. ³⁸Kiwi téreyaiguc^k yomuhuc ogic hezac; Méŋ ni ninžéŋgé némmac imi qeria igucnec doku kekecyaguc iminéŋ éréma luma kemmac. ³⁹Imuhuc Žéyec imi méŋnéŋ méné i ninžéŋgémac imi kecma Uŋa késamac, imuac niŋac Uŋawac niŋ imuhuc žéyec. Nalé imuhucgeŋ Yesunéŋ kurumeŋiguc ménda emma edamuyaguc ménda waŋec imuac niŋ Uŋa ménda méliyu mayecnec.

⁴⁰Ac imi nimma ic tosara ienej yomuhuc žégič; Hélacnec ic yomi Anutuac tiliŋ tiliŋ ic imi mia. ⁴¹Tosaranéŋ Ic imi Kristo wanžac imuhuc žégič. Waŋu tosaranéŋ yomuhuc žémanec qesigic; Kristonéŋ Galilaia

^k 7:38 Yes 43:20, 44:3, 55:1, 58:1, Ežk 47:1-12, Yoe 3:18

baec ama méj igucnec hia hicnjimacac séc? Imi qahagucnec. ⁴²Kristo imi Betelehem ama areja yanda Dawidi kerec imuarunec iwac qeli onac sucgina igucnec hicnjimac imuhuc imi kiwi téryaiguc ménda hezac me? ⁴³Imuhuc zéma ic ienej Yesuac niij méndéj amugic. ⁴⁴Ic tosaranéj késawij zé waŋgic waŋu méjnénéj mérianéj i ménda osiyec.

Yuda ic onac galejhécgina tosara ménda ninzéngégic.

⁴⁵Ai merac ienej liliŋgéma hofac oo ic kiwahécgina zéma Farisaio ic ionaru hagic yomuhuc qesiénécmigic; Némac nijac Yesu ménda késama ej hazu? ⁴⁶Zégiq ocmuŋjac galej memo ai ic ienej melemma zégiq; Ac imuhucya méjnénéj méj ménda zéauyu niŋanji. ⁴⁷Zégiq Farisaio ic ienej yomuhuc énézégiq; Ini acguc ikoc waŋ énécmizac? ⁴⁸Galej zéma Farisaio ic nonarunec méjnénéj i ninzéngé mizac me qahac? ⁴⁹Ic ejomia héna ac ménda niŋacgézu ini saecginaguc. ⁵⁰Waŋu sucginaiguc méj becnec Yesuari kejec qara Nikodemo inéj yomuhuc qesiénécmiyec; ⁵¹Héna acninanéj ic méjac ara me hakaya meyec imi walac ménda nimmagucnec képésiraguc zéanžac me qahac? ⁵²Zéyu zégiq; Gi momacnec Galilaia baec igucnec me? Kiwi oloŋ hénna. Hémma Galilaia baec igucnec Anutuac tiliŋ tiliŋ ic méj ménda hicnjimac imi niij asariwésémaŋ.

⁵³Imuhuc zégiq tecgéyu ejac ejac amaginaiguc kendacgic.

Héna yanda embac méj Yesuari wagicma hagic.

8 ¹Yesunéj Oliwa bonjaiguc ejec. ²Waŋu ama gianjiu inéj ocmuŋ téryaiguc munjuc ejec. Ejec ic embac moczoŋ iwac muru hagic tacma ku énécmiyec. ³Waŋu héna acac kiwi ic zéma Farisaio ic ienej embac méj kaisero wammanec keru késagic imi wagicma hama sucginaiguc haigic najec. ⁴Naju Yesu ézégiq; Kiwi ic, embac yomi kaisero wamma keru imuhucgej késagic. ⁵Mosenéj héna aciguc embac imuhucya imi hocnénéj héihuwiŋ niŋac zéseli nénécmiyec. Waŋu gej mia dimuhuc zéwésémaŋ? ⁶Waŋu ac imi batucgéma képésira mihicnjima aciguc opocbiŋ zéma imuhuc qesimigic. Waŋu Yesunéj sicgéma baeciguc mérianéj kiwi oma tarec. ⁷Imuhuc taru ienej qesi waŋgic inéj dindijanec namma yomuhuc énézéye; Onarunec méjnénéj képésic qahac kecanzaciqec inéj walac hénima hocnénéj héiyuguc. ⁸Imuhuc zéma munjuc sicgéma baeciguc kiwi oyec. ⁹Oyu ienej ac imi nimma ic yanda méj hénima keju, gi méj ni méj wai érécmima kendacgic Yesu zéma embac sucginaiguc najec ierej ekacnec najoc. ¹⁰Yesunéj dindijanec namma héju kendacgic embac imi momacguc ejeyanec naju yomuhuc qesimiyec; Embac, ic moczoŋ imi dimia? Képésicgaguc zégenžac méj ménda nanžac me? ¹¹Zéyu zéye; Qahac, Miŋ Kewu. Zéyu Yesunéj ézéye; Ni acguc képésicgaguc ménda zégenžua. Kemma deguc muacnec képésic munjuc ménda wambésémaŋ.

Yesuac héipuc ac imi hélaguc.

¹² Yesunéj muñguc ac yomuhuc énézéyec; Ni baec séc ic embac onac asac mararaŋ. Méj ni méndac némmac imi siŋi qeriaiguc muñguc ménda keremmac. Waŋu kekecac asaha késakecmac. ¹³ Imuhuc zéyu Farisaio ic ienej yomuhuc ézégič; Geŋgaocnec guac héipuc waŋamuanžaj imuac niŋj guac héipuc ac imi héla qahac. ¹⁴ Zégič Yesunéj yomuhuc melema 3éyec; Ni imi dimuacnec hama dimuaru kemmaŋ imi ni ningza, imuac niŋjac ni nenaoc nuac héipuc acna waŋamuma zézua, néj imi hélacnec wanžac. Waŋu ini imi ni dimuacnec hama dimuaru kemmaŋ imi ménda ningzu. ¹⁵ Enej ic onac niŋj igucnec niŋgésianžu. Waŋu nej imi ic méŋjac ménda niŋgési mianžua. ¹⁶ Ni nenacnec qahac, Maŋgoc méli néjec i guc momacnec ninggésianžic, imuac niŋj ni ninggésimaŋ iguc, nuac niŋgésigésina imi hélacnec wammac. ¹⁷ Héna acginaiguc yomuhuc hezac; Ic éréhécnéj héipuc ac zéyic imi héla wammac. ¹⁸ Méj imi ni nenawac héipuc waŋamuanžua, waŋu héipuc icna méj imi Maŋgoc méli néjec imi mia. ¹⁹ Imuhuc zéyu ienej qesimigic; Guac maŋgocga imi dimia? Zégič Yesunéj melema énézéyec; Ini ni me Maŋgocna ménda niŋnérécmizu. Ni niŋnémbunec imi Maŋgoc imuhucnec nimmiwunec. ²⁰ Ac imi ocmuŋ téreyaiguc soukiwa haimimiawac katapa tarec imuaru ku énécmima zéyec. Waŋu naléya ménda ducŋiyec imuac niŋjac méŋnéj méj i ménda késayec.

²¹ Waŋu inéj muñguc énézéma zéyec; Ni kemba ini hocnémma képésic ginaguc humumu. Waŋu kemma kecmaŋ imuhucgeŋ ini hamuac séc qahac. ²² Imuhuc zéyu Yuda ic ienej eminiŋ waŋgič; Ni kemmaŋ imuhucgeŋ ini hamuac séc qahac imuhuc zézac. Hénia imi némac? Eŋjeayaoc euma humumac me? ²³ Zégič inéj énézéyec; Ini younec, waŋu ni imi ou kurumeŋ igucnec. Ini baec igucnec, waŋu ni imi imuarunec qahac. ²⁴ Imuac niŋjac ini képésicgina qeriaiguc humumu imuhuc zézua. Ni imi i wanžua imi ménda ninžéj gézuiguc képésic ginawac qeriaiguc humumu. ²⁵ Imuhuc zéyu ienej yomuhuc qesi migic; Gi méré? Waŋu Yesunéj énézéyec; Ni héniana nalé séc énézéanžua. ²⁶ Ni onac ac sasala zéma zégičsígi ac sasala késakeczua, néj méli néjec imi héla miŋina, imuac niŋjac inéj nézéyec imi sac baec ic embac énézéanžua. ²⁷ Inéj Maŋgoc yawac imuhuc zéma énézéyec. Waŋu ienej imi ménda niŋtegicgic. ²⁸ Imuac niŋ Yesunéj yomuhuc zéyec; Ini Icac Naŋa imi meyacmu nalé imuaru ni imi mia i^l zéma niŋasarimu. Waŋu ni nena ewa siŋnawac iwawai méj ménda meanžua, néj Maŋgocnéj iwawai ku néjec imi sac énézéanžua imi niŋtegicmu. ²⁹ Mélinéjec imi niguc kecanžac. Ni nalé séc ai tosara Anutunéj hélu sécgéanžac ai imuhucya sac meanžua.

¹ 8:28 Ni imi mia Kristo zéma niŋasarimu.

Imuac niŋ inéj nenacnec ménda wainéjanžac. ³⁰ Imuhuc zéyu bec sasalanéj ninzéngémigic.

Abarahamac qelihéra.

³¹ Waŋu Yuda ic ninzéngézu ionac yomuhuc énézéyec; Ini nuac ackuažéc qeriaiguc hémbénaja kecmuiguc hélacnec nuac tohotoho ichécna wammu. ³² Waŋu ini ac héla niŋjacgégic ac héla iminéj ziki sipacgina hulac énécmimac. ³³ Zéyu ac yomuhuc melenjic; Nini Abarahamac qeli, méjnénj ziki sipac ménda waŋ nénécmigic. Waŋu némac niŋ ziki sipacgina hulac énécmimac zézaŋ? ³⁴ Yesunéj melemma énézéyec; Hélacnec téŋgénj énézézua, méjnénj ménj képésic waŋanžac imi imuac weleŋ qeqe ic wanžac. ³⁵ Waŋu weleŋ qeqe icnénj minjinawac amaiguc nalé séc ménda kecmac, néj naŋanénj tetečgia qahac kecmac. ³⁶ Imuac niŋ Naŋanéj hulac énécmiyu ini hélacnec ziki sipacgina qahac kecmu. ³⁷ Ini Abarahamac qeli imi ni ningua. Waŋu qeriginaiguc nuac ackuažécnawac tatacyá ménj ménda he énécmizac. Imuac niŋ nuhumuwij zé wanžu. ³⁸ Ni Maŋgocnawac wésiaiguc héŋi imuac énézéanžua. Waŋu ini mia maŋgocgina iwarunec niŋgic imuac waŋanžu.

³⁹ Zéyu zégi, Nonac maŋgoc imi Abaraham. Waŋu Yesunéj melemma énézéyec; Abarahamac qeli wambunec haka Abaraham waŋec imuhucya wambunec. ⁴⁰ Ni Anutu arunec nimma ac héla énézéwa nuhumuwij zé wanžu. Waŋu Abaraham inéj haka imuhucya ménda waŋec. ⁴¹ Ini eŋaj maŋgocgina iwac haka imi waŋanžu, imuhuc zéyu ieneŋ melemma zégi; Nini kaisero haka igucnec ménda hicŋiyiŋ. Nonac maŋgoc imi momacguc sac keczac imi Anutu. ⁴² Yesunéj yomuhuc zéyec; Ni Anutu arunec hicŋima mayi. Ni mayi imi nena ewana niŋ qahac, inéj méli néju mayi, imuac niŋ Anutu imi onac maŋgoc wambacnec imi ala waŋ némbunec. ⁴³ Dimuhuciguc nuac ackuažéc imi ménda niŋasarizu? Imi mia acna gezacginanéj nimmuac séc qahac imuac niŋac ménda niŋasarizu. ⁴⁴ Ini maŋgocgina Biria miŋina iwarunec hicŋigic, imuac niŋ iwac ewa siŋa tohowij zé wanžu. Inéj nalé hénia igucnec euqaqac ic kerecac keczac. Waŋu iwac qeriaiguc ac héla ménj ménda hemiyu ac hélaiguc ménda naŋanžac. Inéj mia ic ikora waŋu ikoc acwac maŋgocya keczac, imuac niŋ ikoc ac zémaŋ zé eŋeŋa niniŋ késama zéanžac. ⁴⁵ Waŋu ni ac héla zéanžua imuac niŋ ini ménda ninzéngé néŋzu. ⁴⁶ Onarunec méjnénj nuac képésicna ménj hia mihicŋimac? Ac héla énézézuaiguc némac niŋ ménda ninzéngé néŋzu? ⁴⁷ Ménj Anutuac buŋa keczac imi Anutuac ac ninžac. Waŋu ini Anutuac buŋa ménda keczu, hénia imuac niŋ ini ménda niŋtohoanžu.

Yesunéj eŋeŋa héipuc ac zéyec.

⁴⁸ Zéyu Yuda ic ieneŋ yomuhuc melemma zégi; Nini guac yomuhuc zéma niŋanžiŋ; Gi Samaria ic dac, uŋa biria késa keczanž. Zéziŋ imi

hélacnec me qahac? ⁴⁹Waļu Yesunéj melemma zéyec; Ni uja biria méméj ménda késakeczua. Waļu ni Maŋgocna eeya héianzua waļu ini ni mematiti waļu néñzu. ⁵⁰Ni nenaoc nuac eena héinémmuac niļj ménda waļanžua, néj méjnénj imuac niļj wamma gésima kecžac. ⁵¹Hélacnec téngénj énézézua, Méjnénj méméj nuac ackuažéc tohoma kecmaciguc inéj ménda humumac. ⁵²Imuhuc zéyu bec Yuda ic ienej zégic; Gi uja biria késakeczaj imi deguc niňasariziŋ. Abaraham zéma Anutuac tiliŋ tiliŋ ic ienej moczoŋ humudacgic, néj gej mia méjnénj méméj guac ackuažéc tohoma kecmaciguc inéj kileŋdac ménda humumac zékeczaj me? ⁵³Gi maŋgocnina Abaraham humuyec i ogičzaŋ me? Anutuac tiliŋ tiliŋ ic ienej acguc humudacgic. Waļu gi genja niļj niňna méré wanžac me? ⁵⁴Yesunéj melemma zéyec; Ni nenawac eena héiwa nuac eena imi héla qahac wammac. Neŋaŋ Anutu zéanžu Maŋgocna iminéj eena héianzac. ⁵⁵Ini i ménda nimmizu, waļu nej i nimmizua. I ménda nimmizua ʒéwinec imi ini ésécnec ic ikora wambinec. Waļu ni i nimmima iwac ackuažéc tohoanžua. ⁵⁶Onac maŋgoc Abaraham inéj naléna hémmaraŋ ʒé ewa hia nimma kecma hémmaguc ségiségi waļec. ⁵⁷Imuhuc zéyu Yuda ic ienej zégic; Gi yawunga 50 ménda késazaŋ. Waļu Abaraham bec héjnec? ⁵⁸Zégič zéyec; Hélacnec téngénj énézézua, Abaraham ménda hicŋiyec nalé imuarunec keriac kecžua. ⁵⁹Imuhuc zéyu ienej qewiŋ zéma hoc megic. Waļu Yesunéj sangima ocmuŋ téryea imi waima hiŋgacma kejec.

Ic méméj kic hilicyaguc hicŋiyec imi mehiaruyec.

9 ¹Yesunéj hénaiiguc kemma ic méméj kic hilicyaguc hicŋjima kerec imi héjec. ²Waļu tohotoho ichéra ienej qesima zégič; Kiwi ic, ic mérénénj képésic waļu inéj kic hilicyaguc hicŋiyec? I ejeyaoč me neŋgoc maŋgocya iereŋ? ³Zégič Yesunéj yomuhuc énézéyec; Ejeyaoč me neŋgoc maŋgocyanéj képésic ménda waļic. Waļu Anutuac ai méméj imi iwac kekeciguc wininiyu hémmu niļac imi hicŋjimiyeč. ⁴Mélinéjec iwac ai imi kaiwe nanžac imuac séciguc mewiŋ. Waļu siŋiya hayu méménénj méméj ai memacac séc qahac. ⁵Ni baeciguc kecanžuanec baecac asac mararaŋ wanžua. ⁶Imuhuc zémaguc, baeciguc sépécgéma sépécnénj gizoŋ meyacgéma iwac kiwaiguc haiyec. ⁷Haima yomuhuc ézéyec; Siloam ʒékéŋiguc kemma zuacna. (Siloam imuac hénia imi; Mélimiyec.) Zéyu inéj kemma zuaru kiwa hiaruyu hémma amayaiguc lilingéma kejec. ⁸Waļu ic ama momachéra zéma ic tosara ic imi zéwelec énécmiyeč hénaiŋgič ienej yomuhuc qesigic; Ic yomi hénaiiguc tacma iwawai niļac qesinénécmiajec iminéj me qahac? ⁹Tosaranéj inéj mia zégič. Waļu tosaranéj qahac, i ésécnec zégič. Waļu i ejeyaoč yomuhuc selima zéyec; Ni ic imi mia. ¹⁰Zéyu ienej qesimima zégič; Kicga dimuhuc hiaruzac? ¹¹Zégič zéyec; Ic méméj Yesu zémianžu inéj gizoŋ meyacgéma

nuac kicnaiguc haima Siloam zékéñjiguc kemma zuacna zéyu kemma zuacba hiaruyu héñanžua. ¹² Zéyu ézégic; Ic imi dimuaru keczac? Waju melemma zéyec; Ni ménda ninžua.

Farisaio ic ienej kic hilic mehiaruyec imuac ara zéhic.

¹³ Waju ic becnec kic hilic kerec imi wagicma Farisaio ic ionaru keñgic. ¹⁴ Waju Yesunéj gizoŋ meyacgéra kiwa mehiaruyec imuac naléya imi Sabata. ¹⁵ Imuac niŋ Farisaio ic ienej imuhucyanec iwac kiwa dimuhuc hiaruyec zéma qesimigic. Waju ic imi yomuhuc melemma zéyec; Inéj gizoŋ nuac kicnaiguc haiyu zuacba hiaruyu héñanžua.

¹⁶ Farisaio ic tosaranéj zéhic; Ic imi Sabata logianžac imuac niŋ Anutu arunec qahac. Waju tosaranéj képésic ic méjnén dimuhuc kiwi mérera imuhucya mewacnec imuhuc zéma méndéj amugic. ¹⁷ Waju kic hilic imi muŋguc qesimigic; Ic iminéj kicga mewréñgézac, geŋ iwac niŋ némac ac zéwésémaŋ? Zéhic zéyec; Ic imi Anutuac tiliŋ tiliŋ ic.

¹⁸ Waju Yuda ic ienej ic imi kic hilic kerec igucnec hiaruyec imi ménda ninžéñgéra iwac neŋgoc mangocya héihéré érécmigic.

¹⁹ Érécmima yomuhuc zéma qesiérmigic; Ic yomi orac meracgira me? Waju ic yomuac kic hilicyaguc hic̄niyec zézaoc? Waju deguc imi dimuhuc héñanžac? ²⁰ Zéhic neŋgoc mangocya ierej yomuhuc melemma zéyoc; Ic yomi norac naŋnira imi zéma kic hilicyaguc hic̄niyec imi niri ninžic. ²¹ Waju dimuhuciguc kiwa hiaruzac imi zéma mérénéj iwac kiwa méwréñgéyec imi niri ménda ninžic. Waju i imi yawuŋa sasala imuac niŋ qesimigic eŋyejaoc eŋyeja surucya énézémac. ²² Yuda ic ienej méjnén Yesu imi Kristo zéma ninžéñgémac imi Anutuac héraorij scunina igucnec nesimiwiŋ imuhuc zéma bec ewa momac wanġic imuac niŋ ierej ionac niŋac bacgira yandiyu imuhuc zéyoc. ²³ Imuac niŋac iwac neŋgoc mangocyanéj; I komora qahac, qesimigic, imuhuc énézéyoc.

²⁴ Waju muŋguc ic kic hilic kerec imi héihéréma ézégic; Anutuac eeya héiwéséna. Ic imi képésiraguc imi nini ninžiŋ. ²⁵ Zéhic inéj melemma zéyec; Ic imi képésiraguc me qahac imi ni ménda ninžua. Momacguc ninžua imi yomuhuc; Bečnec ni kic hilic keri, néj deguc imi héñanžua.

²⁶ Zéyu zéhic; Dimuhuc wanġéyec? Inéj dimuhuc kicga méwréñgéyec? ²⁷ Inéj melemma énézéyec; Ni bec zédačzua, néj gezacginanéj ménda nimma némac niŋac muŋguc nimbiŋ zé wanžu? Ini momacnec iwac tohotoho ichéra wanbiŋ zé wanžu? ²⁸ Imuhuc zéyu hahali mima zéhic; Gi imi iwac tohotoho icya. Waju nini imi Moseac tohotoho ichéra.

²⁹ Anutunéj Mose ac ézéyec imi nini ninžiŋ. Waju ic imi dimuarunec imi nini ménda ninžiŋ. ³⁰ Zéhic ic iminéj yomuhuc énézéyec; Ic imi kicna mehiaruyec waju dimuacnec hayec imi ini ménda niŋasarimanec keczu. Imuac mia ni welicgé énécémizua. ³¹ Nini yomuhuc niŋanžiŋ; Anutunéj képésic ic ionac gezac ménda haianžac, néj ic solaŋa Anutuac ackuažéc

tohoanžac iwac mia gezac haianžac. ³²Ic méj kic hilicyaguc hicnjiyecac keru kiwa mébéréngéyec ac suruc imuhucya imi nalé hicjima hama éréyec imuac suraiguc méj ménda zégic niŋj. ³³Ic imi Anutu arunec ménda mawacnec ai imuhucya méj hia ménda mewacnec. ³⁴Zéyu zégic; Gi képésic qeriaiguc téŋgék hicnjinec, néj ac ku nénécmizaj? Imuhuc zéma nesigic kejec.

Ninžéj ninžéngina qahac imi kic hilic ésécnec.

³⁵Ic imi néfacgégic mayec imi Yesunéj niŋec. Nimma ic imi mihicjima qesi miyec; Gi Icac Naja imi ninžéngézaj? ³⁶Waſu ic iminéj zéyec; Miŋ Kewu, ic zézaj imi méré? Nézéna ic imi ninžéngéwa. ³⁷Yesunéj zéyec; Gej deguc hémma nanžaj. Giguc ac zézac iminéj ic imi mia. ³⁸Waſu ic iminéj Miŋ Kewu ni ninžéngézua zéma mepési miyec. ³⁹Waſu Yesunéj yomuhuc zéyec; Ni niŋgesi énécmimaŋ zé baeciguc mayi. Imuac waŋ énécmiwa kic hilicném hémmu, néj kicginagucném kic hilic wammu.

⁴⁰Farisaio ic tosara momacnec kecgic ienej imuhuc zéyu nimma zégic; Nini momacnec kic hilic me? ⁴¹Waſu Yesunéj énézéyec; Ini kic hilic kecwunec imi képésicgina ménda he énécmiwaçnec. Waſu deguc héjanžij zézu, imuac niŋj képésicgina he énécmizacnec.

Rama zéma rama galen.

10 ¹Ni hélacnec téŋgék zézua, méj rama onac demej qeriaiguc emmaŋ zéma nagu igucnec ménda emma héna méjunec logimac imi kowu nene zéma kaižiliwej ic. ²Méj nagu igucnec emmac iminéj ramawac galenja. ³Awiawi icném iwac niŋjac naguya auanžac. Waſu rama ienej ara hia niŋyacgégic inéj ramahéra qacgina unuruma onagiru séŋganjeŋ mamu. ⁴Rama ienej ara hia niŋyacgézu imuac niŋj onagiru madacgic ejeya walac keju méndacmima kejanžu. ⁵Waſu ic enia méjča ara imi ienej ménda niŋtegicanžu. Imuac niŋj waima héŋqacgémá kemmu. ⁶Yesunéj séséc ac imi énézéyu niŋgic, néj ac hénia imi ménda niŋasarigic.

⁷Imuac niŋj Yesunéj muŋguc énézéyec; Hélacnec téŋgék énézézua; Ni rama ionac nagu. ⁸Ni ménda hawa walac hagic imi enej moczoŋ kowu nene zéma kaižiliwej ic. Imuac niŋjac rama ienej acgina ménda niŋgic. ⁹Ni nagu mianéj, méjném nuac muru keremmac imi aŋgéra tiwa, nagu imuacnec ejeya mama wamma nene mihicjimac. ¹⁰Kowu nene imi ej ménda hamac, néj rama sasaŋgiaiguc énépésima kemma mebirima unuhumumac niŋjac sac haanžac. Ni mia rama ienej kekec imi sécgina mema kuaya qeqe memu niŋjac hayi. ¹¹Ni imi rama galen hiabia. Galej hiabianéj rama ionac niŋj keckecya hia wai énécmianžac. ¹²Waſu galen soukiwa niŋjac ai meanžac iminéj galen hela qahac. Waſu rama imi ejeya qahac, imuac niŋj haséj kazu hayu hémma rama wai

énécmima néjgaru haséj kazunéj inima nédéjé énécmianzac. ¹³ Ic imi soukiwa nijac ai meanzac imuac niij néngacanzac. Waju inéj rama nijac ewa éréhéc ménda wanjanzac. ¹⁴ Ni rama galej hiabia. Ramahécna niijénécmiwa niijnénzu. ¹⁵ Imi mia Mañgocnélé ni niijnéju nej Mañgoc nimmianzua imuuhuc ésécnec. Imuac niij ni rama ionac nijac kekecna waizua. ¹⁶ Nuaru ramahécna méj keczu imi demij yomuacnec qahac. Waju ini momacnec onagicma éréwa nuac ewana nimmu. Ningic rama tuj momacguc kecgic galej momacguc kecénécmimac. ¹⁷ Kekecna muñguc memaj zéma waizua imuac niij Mañgocnélé nuac goina héianzac. ¹⁸ Kekecna imi méjnélé ménda nuagicmac. Waju ni nenaoc waizua. Kekecna gilimaj me muñguc memaj imuac kuc buja imi nuaru henénzac. Zézé seli imi Mañgocna iwac murunec hayu késayi.

¹⁹ Ac imuac niij Yuda ic ienej munguc héndéj amugic. ²⁰ Waju sucginaiguc sasalanéj yomuhuc zégic; Inéj uja biria késayu qeria sicsaoc wanzac. Némac niij ara ninzu? ²¹ Waju tosaranéj yomuhuc zégic; Ac imi ic méj uja biriayaguc imuuhucyawac ac qahac. Uja birianéj ic kic hilic méjac kiwa hia mehiarumac me?

Yuda ic ienej Yesu ménda ninzéngémigic.

²² Yerusalemiguc ocmuñ téreyawac naguya augic imuac yawuij^m imi sañgeja naléyaiguc ducnjiec. ²³ Yesunéj ocmuñ téreya demij qeriaiguc luhuc ama yanda méj qara Solomon taru imuac qeriaiguc lelecgéma najec. ²⁴ Waju Yuda ic ienej lelecgéima yomuhuc zéma ézégic; Némac nalé ducnjiyuguc ewa éréhéc ménda wanjémbij? Gi Kristo kecjaniguc zéasarima nénézéna. ²⁵ Zégic Yesunéj yomuhuc énézéyec; Ni énézéyi, néj ménda ninzéngéanzu. Kiwi méréra nuac Mañgocnawac qaraiguc meanzua iminéj nuac héipuc ac zéénécmizac. ²⁶ Waju ini imi nuac ramahécna qahac imuac niij acna ménda ninzéngézu. ²⁷ Ramahécna imi ewana niijanzu. Waju ni ionac niijénécmiwa ienej méndac néjanzu. ²⁸ Nej kekec hémbénaja imi énécmiwa méndagucnec humumu. Méjnélé méj nuac mérana igucnec ramahécna nuagicmacac séc qahac. ²⁹ Nuac hainéjec Mañgocna inéj momac yanda onogcdacma kunengina keczac, imuac niij méjnélé Mañgocnawac méria igucnec iwawai méj paktak wagicmacac séc qahac. ³⁰ Ni zéma Mañgoc niri momacguc.

³¹ Imuhuc zéyu muñguc Yuda ic ienej héiwij zéma hoc megic. ³² Yesunéj yomuhuc énézéyec; Kiwi méréra icnéj ménda memeya imi hénia hénia Mañgocna iwarunec mema énézéwa hénzu. Waju imuac sucginaiguc némac iwawai méj nijac hocnéj nuwiij zé wanzu? ³³ Zéyu Yuda ic ienej melemma zégic; Iwawai imuac me imuac niij qahac, gi baec ic kecma Anutu wanizia zéma Anutu zébiri qébiri wammianzaï

^m 10:22 Kendoj imuac, Hanukah zéanzu.

ac haka imuac mia hocnén̄ guwiŋ̄ 3é wanžiŋ̄. ³⁴ Yesunén̄ melemma énézéyec; Héna acginaiguc, Neŋ̄ ini anutu zéenécmizuaⁿ imuhuc ménda ogic hezac me? ³⁵ Kiwi téreya imi augic qahac wammamacac séc qahac. Anutunén̄ ic tosara ara zéhicjí énécmiajec ionac niŋ̄ anutu zéenécmiyec. ³⁶ Mér̄ Maŋgocnén̄ kekecyā météré wammima baeciguc mélimiyec iminéŋ̄ Ni Anutuac Naŋ̄a zéyu, némac niŋ̄, Téreya zébiri qébiri wammizac, zénén̄zu? ³⁷ Maŋgocnawac ai ménda meanzuaiguc ménda ninzéŋ̄gé némmu. ³⁸ Néŋ̄ aiya meanzuaiguc imi, ni qahac, néŋ̄ kiwi méréra imi miadac kileŋ̄ ninzéŋ̄gému. Imuhuc wammuiguc Maŋgocnén̄ nuac qerinaiguc keru ni iwac qeriaiguc kecanzua imi hia nijasarimu. ³⁹ Ieneŋ̄ muŋguc késawiŋ̄ 3é waŋgic, waŋu inéŋ̄ mérágina igucnec néŋgacma kejec.

⁴⁰ Waŋu Yesunén̄ Yodan doku néwécḡeŋ̄ becnec Yohanenén̄ doku naec énécmiyec imuaru kemma kerec. ⁴¹ Waŋu ic embac sasalanén̄ imuaru hama zégič; Yohanenén̄ bec kiwi méréra méŋ̄ ménda meyeč, néŋ̄ ic yomuac ac sasała zéyeč iminéŋ̄ mocžoŋ̄ héla wanžac. ⁴² Waŋu baec imuaru sasalanén̄ Yesu ninzéŋ̄ḡeč.

Yesunén̄ Lažaro humuc igucnec meqelimiyc.

11 ¹Ic méŋ̄ hafi kiyu heyec. Qara imi Lažaro. Inéŋ̄ Maria zéma iwac embac dara Mata iorac ama areŋ̄a Betania igucnec. ²Maria yomi Miŋ̄ Kewuac qahaiguc haléc héméja hiabia pocgéma eŋ̄eya oruc zucyanén̄ hénaya naecmiyec imi mia. Waŋu Lažaro hafi heyec iminéŋ̄ mia Maria iwac nauŋ̄ dara. ³Waŋu nauŋ̄hérera iereŋ̄ Yesuaru ac yomuhuc haiyič kejec; Miŋ̄ Kewu, ic sija niŋ̄mianžaŋ̄ imi hafi kiyu hezac. ⁴Waŋu Yesunén̄ suruc imi nimma yomuhuc zéyeč; Hafi imuac tetecgia imi humuc qahac. Imi mia Anutu mepé qepéši mihičpi mimuac niŋ̄ac hicjizac. Waŋu imuarunec Anutuac Naŋ̄a acguc mepéšimimu. ⁵Yesunén̄ Mata zéma iwac embac munaya zéma Lažaro ionac singina niŋ̄aŋ̄ec. ⁶Waŋu Lažaro hafi hezac zégič nimmaguc kerec imuaru waimanec keru ai meme éréhéc kejec. ⁷Keŋ̄u tohotoho ichéra énézéma zéyeč; Neŋ̄aŋ̄ liliŋ̄géma Yuda baeciguc kembij. ⁸Zéyu ieneŋ̄ zégič; Kiwi ic, Yuda ic ieneŋ̄ hocnén̄ guwiŋ̄ 3é waŋgic imi ai meme sasała ménda tecgézac. Waŋu imuaru muŋguc kembésémaŋ̄. ⁹Yesunén̄ melemma zéyeč; Kaiwe éréma hingacanžac imuac naléya 12 ac séc ménda hezac me? Méŋ̄nén̄ kaiweiguc kejha wammaciguc baec kurumeŋ̄ac asac mararaŋ̄iguc hémma ménda qonzontoŋ̄ gémac. ¹⁰Méŋ̄nén̄ siŋ̄iiguc kejha waŋu iwac qeriaiguc asac mararaŋ̄ qahac waŋu mama qemac. ¹¹Imuhuc zémaguc andiaiguc yomuhuc énézéyec; Neŋ̄aŋ̄ alanina Lažaro gauya hezacnec. Ni kemma mindiwa yacmac. ¹²Waŋu iwac tohotoho ichéra ieneŋ̄ zégič; Miŋ̄

ⁿ 10:34 Leg 82:6

Kewu, gau hezaciguc hiarumac. ¹³ Yesunéj iwac humuc niјac imuhuc զéyec, néj iwac tohotoho ichéra ieneј gau hehe niјac imuhuc զézac զéma niјgic. ¹⁴ Waјu Yesunéj զéasarima զéyec; Laјaro imi humuyec. ¹⁵ Onac niј wamma nimba imuaru ménda keri iminéj hia waјu ségiségi wanžua. Imuhuc wamba ini ninžéngému. Neјaј iwac muru kenni. ¹⁶ Waјu ic méj Toma, Didimo (Héi séwi séwi) զémianžu, inéj tohotoho ic tosara yomuhuc énézéyec; Neјaј momacnec kemma i guc humuwiј ژé humuwiј.

Yesu imi humuc igucnec yacyac imuac mijina.

¹⁷ Yesunéj ama imuaru hayu Laјaro imi téngégic kicsuaј qeriaiguc heyu ai meme kemboj qahac wanžac զégin niјec. ¹⁸ Betania ama areja imi Yerusalem hosuraiguc taru hénaya imi 3 kilomitawac séc waјec. ¹⁹ Waјu Yuda ic sasalanéj nauњirawac soňgoj iricma soňgoj ac waј érécmiwij ژé Mata զéma Maria iorac muru hagic. ²⁰ Waјu Yesu hazac զégin nimma Matanéj i hémmaj ژé kejec. Waјu Marianéj amaiguc tarec. ²¹ Miј Kewu! Matanéj ézéyec; Gi you kecbanjneč nauј dacnira imi ménda humuwacnec. ²² Waјu ninžua, deguc acguc némac iwawai niјac Anutu welec mina Anutunéj hia niјgémmac. ²³ Զéyu Yesunéj yomuhuc ézéyec; Guac nauј dacga imi muňguc yacmac. ²⁴ Զéyu Matanéj melemma զéyec; Nalé tetecgia waјu, humuc igucnec yacyac hicijiyu muňguc yacmac imi ni ninžua. ²⁵ Զéyu Yesunéj ézéyec, Ni imi humuc igucnec yacyac զéma kekec imuac mijina, méjnéj méj ni ninžéngé néñzac imi kekecyaguc kecmac. Waјu humumaciguc kileјdac kekecyaguc kecmac. ²⁶ Waјu méj qeliqeli kecma ni ninžéngé néñzac imi kileјdac humucya qahac kecmac. Gi imi ninžéngézaј me qahac? ²⁷ Զéyu embacnéj զéyec; Oo, Miј Kewu, ni ninžéngézua. Gi Kristo, Anutuac Naja baeciguc hahaya.

²⁸ Imuhuc զémaguc lilingéma kemma embac munaya Maria qaru hayu iwacnec ézéyec; Kiwi ic imi hama guac guruzac. ²⁹ Զéyu Marianéj nimma foodac yacma iwac muru kejec. ³⁰ Waјu Yesu imi ama areja yanda qeriaiguc ménda hayec, néj Mataguc ažoroyoc imuhucgej naјecnec. ³¹ Waјu Marianéj geriwaguc yacma keju, Yuda ic amaiguc i guc tacgic ieneј hémma siacmaј ژé kic suaniguc kenžac gezaј imuhuc զéma i méndacmigic. ³² Waјu Marianéj Yesu naјec imuaru hama hémma iwac hénayaiguc mama sicgéma ézéyec; Miј Kewu, gi you tacbanjneč nauј dacnira ménda humuwacnec. ³³ Imuhuc զéma siaru Yuda ic i guc hagic momacnec siacgic Yesunéj iniru qeri ujaya yéwériyu wésia témaј ژé waјec. ³⁴ Waјu, Dimucgej haigic զéma qesiу, Miј Kewu, hama hénna զégin. ³⁵ Waјu Yesu kic masiya mayec. ³⁶ Waјu Yuda ic ieneј hémma զégin; Héngic, Laјaro iwac siјa dimuhuc nimmiaјec! ³⁷ Ic tosaranéj yomuhuc զégin; Kic hilic imi mehiaruyec. Waјu ic yomi ménda humumac niј méra mimacac séc qahac waјec me?

Yesunéj Lažaro humuc igucnec meqeliyec.

³⁸ Waļu Yesunéj wésia muŋguc yanda wamma kicsuaŋiguc kejec. Waļu kicsuaŋ imi hoc kifaja, kuaya imi hocnéj héžicgégic heyec.
³⁹ Yesunéj zéyec; Hoc imi qiliŋgégic keju. Zéyu ic humuyec iwac embac nauja Matanéj yomuhuc ézéyec; Miŋ Kewu, ai meme kemboŋ qahac wanžac, imi bec héménaguc wanžac. ⁴⁰ Zéyu Yesunéj ézéyec; Gi ninzéŋgémá Anutuac edamuya hémbésémaŋ imuhuc ménda gézézia me? ⁴¹ Waļu hoc qiliŋgégic keju Yesunéj kiwa hima hémma zéyec; Maŋgoc gi acna ninžaj imuac niŋac ewa hia ac gézézia. ⁴² Gi nalé séc nuac niŋanžaj imi niŋi. Waļu zézia imi ic you nanžu ieneŋ geŋ ni méli nénnec imi ninzéŋgémá niŋac ionac niŋ wamma imuhuc gézézia.
⁴³ Imuhuc zéma Yesunéj kucnec qarec; Lažaro, mama hana! ⁴⁴ Zéyu ic humumia iminéj mama hayec. Waļu héna méría imi lineŋ malekunéj osogic heyu musuya imi kereŋnéj osogic heyec.

Yesunéj énézéyec; Hulacmigic keŋha waļu.

Farisaio ic eneŋ Yesu qewiŋ zéma ac saŋec waŋgic.

⁴⁵ Imuac niŋac Yuda ic sasala Maria iwac hagic ieneŋ ai Yesunéj meyec imi hémma ninzéŋgégic. ⁴⁶ Waļu tosaranéj Farisaio ic ionac muru kemma ai Yesu meyec imuac ac suruc waŋ énécmigic. ⁴⁷ Hofac oo ic kiwahécgina zéma Farisaio ic ieneŋ kaunsol tocgé énécmima yomuhuc énézégič; Neŋaj dimuhuc waŋkeczin? Ic imi kiwi méréra hénia hénia yanda waŋanžac. ⁴⁸ Neŋaj i imuhuc waimini, ic embac moczoŋ ninzéŋgémim. Ninzéŋgémig Roma ic ieneŋ hama baec yandanina zéma ic embac hécnina imi nonagicmu. ⁴⁹ Zégič sucgina igucnec hofac oo ic méŋ qara Kayafa yawuŋ imuari eŋeŋagina kerec iminéj yomuhuc énézéyec; Ini niniŋgina qahac téŋgén! ⁵⁰ Ic méjnénj ic embachéra moczoŋ ionac niŋ wamma humuyu ic embachéranéj ménda humumu iminéj onac muru hia wammac imi ménda niŋyacgézu? ⁵¹ Ac imi eŋeyawac ewaya niŋac ménda zéyec. Inéj yawuŋ imuac eŋeŋagina kerec imuac niŋ Yesu imi Yuda ic onac humumacac niŋ andiawac ara imuhuc zéyec. ⁵² Baec yandagina imuac sac qahac Anutuac nambérac héra baec séc tuima kecžu imi momacnec tocgé énécmiyu tuŋ momacguc wammac niŋac imuhuc zéyec. ⁵³ Waļu nalé imuarunec Yesu qemu niŋac ac saŋec waŋgic.

⁵⁴ Imuac niŋac Yesunéj Yuda ic sucginaiguc winiŋ muŋguc ménda lelecgéyec. Waļu zélénj baec hosuraiguc tauŋ méŋ qara Eferaim taru, tohotoho ichéra iniguc imuhucgeŋ kemma kecžic.

⁵⁵ Yuda ic ionac nagu sacyaguc ogicma keŋgic imuac kendoŋ hosuru hayu ic embac sasalanéj kendoŋ imi ménda hayunec imuac météré haka wambiŋ niŋac amaya amaya igucnec yacma Yerusalem ekeŋgic.
⁵⁶ Waļu ieneŋ ocmuiŋ téreyá somberŋiguc namma Yesuac kic hihi wamma

yomuhuc qesiamugic; Ini dimuhuc ninžu? Kendoj niјac ic imi hélacnec ménđa hamac me? ⁵⁷Waјu hofac oo ic kiwahécgina žéma Farisaio ic ienej bec yomuhuc zéseli waјu énécmigic; Méjnénj Yesu dimuaru keru ninzaciguc kileјdac nénzéy whole sentence.

Marianéj Yesu haléc naecmiyec.

12 ¹Ai meme 6 tecgéyu nagu sacyaguc ogicma keјgic imuac kendoj imi hamac. Yesu Betania ama areja becnec Lažaro meqelimiyu humuc igucnec yacma kecajec imuaru hayec. ²Imuaru Matanéj Yesuac eeya héima nene oma gumu énécmiyec. Waјu ic tosaranéj lelecgéma tacgic Lažaro inéj sucginaiguc Yesuguc momacnec tarec. ³Tacgic Marianéj haléc soroc héméňaguc boja ejeja yanda qara nada imi hénéj baјa 5 séc mema hama Yesuac héna qahaiguc qocgéma oruc žucyanéj kerej memiyec. Waјu haléc imuac héméňjanéj ama qeriaiguc sécgédarec. ⁴Waјu tohotoho ichéra sucginaiguc kecma Yesu andé qemacac heyec Yuda Kariotonéj yomuhuc žeyec; ⁵Haléc héméňaguc imi maso haréwécac ai boja haiyu boj megic soukiwa imi mema ic maqegeya énécmimac iminéj hia wambacnec, némac niј imuhuc ménđa wajec? ⁶Waјu inéj ic maqegeya ionac niјac wamma imuhuc ménđa žeyec. Ic imi kowu nene, gésé késakeru soukiwa haigic éléj meajec imuac niјac imuhuc žeyec. ⁷Waјu Yesunéj žeyec; Waina taru. Inéj téjgénémmu imuac nalé niјac wamma haléc héméňaguc imi haiyu tarec tacžac. ⁸Ic maqegeya ienej iniguc nalé séc kecmu, waјu ni imi iniguc nalé séc ménđa kecmaј.

⁹Waјu imuaru tackecgic Yuda ic sasalanéj Yesu imuaru tacžac imi niјtegicma hagic. Waјu Yesuac niјac sac qahac, néj Lažaro inéj meqeliyu yarec imi acguc hémbij žé hagic. ¹⁰⁻¹¹Waјu Lažaro niјac Yuda ic sasalanéj Yesuaru kemma ninžéngégic imuac niј hofac oo ic kiwahécgina ienej Lažaro imi momacnec qehumuwiј žé imuac ac sajec žégic.

Yesunéj doјki qahaiguc Yerusalem ekejec.

¹²Ama gianjiу ic sasala kendojac hagic ienej Yesu Yerusalem hamaj žé hénaiguc hazacnec žégic nimma ¹³ewaј ic haréja mema i hémmibij žé kemma yomuhuc qacgic; Ohec wahec! Žéhiaru mimia! Miј Kewuac qaraiguc hahaya! Žéhiaru mimia! Israel neјaј Ic Kewu. ¹⁴Yesu imi doјki merawa méj mihicnjima imuac qahaiguc tarec. Imi mia kiwi téréyaiguc ogic hezac ésécnec; ¹⁵O, béracna Zion, bacga ménđa yandimac. Hénna, guac Ic Kewuga hazac. Doјki merawa qahaiguc tacžac. ¹⁶Waјu nalé imuaru iwac tohotoho ichéra ienej haka imuac hénia imi ménđa niјasarigic. Waјu kecma Yesunéj edamuyaiguc ejuguc ac imi iwac ogic heyec imuac niј ienej haka imuhuc wammigic imi niјqeligic. ¹⁷Ic tuј Yesuguc kecma Lažaro kicsuaј igucnec qacma humuc igucnec meqeliyu whole sentence.

miyu yaru héngic imi eneŋ ac suruc muŋguc muŋguc zésaigic keŋec. ¹⁸Waŋu ic embac sasalanéŋ asé kiwi icnénj ménda memeya imi meyec imuac surucya nindacgic imuac niŋ tuŋ yandanéŋ i hémmbiŋ zé mama keŋgic. ¹⁹Waŋu Farisaio ic ieneŋ eŋaocnec yomuhuc eminiŋgic; Ninžu, ai yanda meni héla qahac wanžac. Baec séc ic embac mocžoŋ iwaru méndacmima kendacžu.

Girik ic ieneŋ Yesuac qac buŋa nimma hagic.

²⁰Waŋu Anutu mepésiwij zé kendoŋ niŋac éréthic imi onac sucginaiguc Girik ic tosara kecgic. ²¹Ieneŋ ic méŋ Galilaiawac ama areŋa yanda méŋ Betsaidanec hahaha Filipo iwac muru kemma yomuhuc qesimigic; Ic kuneŋ, nini Yesu hémmbiŋ zé wanžiŋ. ²²Zéthic Filiponéŋ hama Anderea ézéyu Anderea zéma Filipo iereŋ hama Yesu ézéyoc. ²³Ézéyic Yesunéŋ nimma yomuhuc zéyec; Icac Naŋa mepési mimu imuac naléya hazac. ²⁴Ni hélacnec téŋgéŋ énézéwa, iwawai gocmia méŋnénj baeciguc ménda mama humumaciguc gocmia momacguc imi imuhucyanec hemac. Waŋu humumaciguc imi héla sasala haimac. ²⁵Méŋ kekecyawac aŋgéŋ timaciguc kekecyia imi sohomac. Méŋ baec yomuac qeriaiguc kekecyawac waižalaŋ waŋ mimaciguc kekec hémbénaŋa imi késa kecmac. ²⁶Méŋnénj méŋ weleŋ qenéŋjanžaciguc ni kileŋ méndac némmac. Waŋu ni keczua imuhucgeŋ nuac weleŋ qeqe ic imi momacnec kecmac. Waŋu Maŋgocnénj méŋnénj méŋ weleŋ qenéŋjanžac iwac eeya héimimac.

²⁷Degucmi qerina^o yewérizac. Waŋu imuac dimuhuc zémaŋ? Maŋgoc gi nalé yomi nogicmac niŋac aŋgéŋna tina zémaŋ me? Qahac, ni imuac niŋ nalé yomuac hayi. ²⁸Maŋgoc guac qac buŋaga edamuyaguc wammac. Imuhuc zéyu kurumeŋ igucnec ewa mén yomuhuc mayec; Qacnawac edamuya mihičŋiyi, waŋu muŋguc edamuya mihičŋimaŋ. ²⁹Ic tuŋ momacnec namma niŋgic ionarunec tosaranéŋ, Parandaŋ héizac, zéthic. Waŋu tosaranéŋ, Kua memo ujanéŋ ac ézézac zéthic. ³⁰Yesunéŋ énézéyec; Imi nuac niŋac qahac, onac méra énécmimaŋ zé hicŋizac. ³¹Deguc imi baec ic embac ionac gésigési naléya. Baecac kuc miŋina imi nesimiŋ kemmac. ³²Ni baeciguc meyac néŋgic emma baec séc ic embac mocžoŋ nuaru héihéré énécmimaŋ. ³³Ac imi mia inéŋ dimuhuc humumac imi énéčzéyu hémmu niŋac imuhuc zéyec. ³⁴Waŋu ic tuŋ yandanéŋ yomuhuc zéthic; Héna ac igucnec yomuhuc zéthic niŋjanžiŋ; Kristo imi tetecgia qahac kecmac. Waŋu gi dimuhuc Icac Naŋa meyacgic emmac zézaŋ? Icac Naŋa imi méré? ³⁵Waŋu Yesunéŋ zéyec; Asac mararaŋ imi iniguc nalé hotoŋadac sac he énécmimac. Sirinéŋ ménda hoturu énécmiyunec, asac mararaŋ he énécmiyunec keŋha wanžic. Ic méŋnénj siŋi qeriaiguc keŋha wanžac imi dimuaru kenžac imi ménda ninžac. ³⁶Asac mararaŋ

^o 12:27 Kekec ujanana.

he énécmiyunec asac mararaŋ imi kileŋ ninzéŋgégic. Ninzéŋgémá asac mararaŋac nambérac héra wammu. Yesunéŋ imuhuc zémaguc wai énécmima saŋgiyec. ³⁷Kiwi méréra hénia hénia sasala kicginaiguc meaŋjec. Waŋu ieneŋ i méndagucnec ninzéŋgégic. ³⁸Imuhuc waŋgic Anutuac tiliŋ tiliŋ ic Yesaiawac ac youminéŋ héla waŋjec; Miŋ Kewu, ackuažécnina imi mérénéŋ nimma ninzéŋgégac? Miŋ Kewuac méra imi mérac muru winiŋu hicŋi mizac? ³⁹Hénia imuac niŋac ninzéŋgémuač séc qahac waŋjec. Imi mia Yesaianéŋ ac méŋ yomuhuc zéyu imuhuc zéza; ⁴⁰Kicginanéŋ hén̄tegicbu niŋac, qeriginanéŋ niŋtegicbu niŋac, waŋu qerigina melema hagic mehiaru énécmiwač niŋac inéŋ ini kic hilic zéma qeri seli meénečmiyec. ⁴¹Imi mia Yesaianéŋ Yesuac kiwi asaha hémma iwac niŋac imuhuc zéyeč. ⁴²Waŋu Galeŋ yanda sucgina igucnec sasananéŋ i ninzéŋgégic. Waŋu Farisaio ic ieneŋ Anutuac hén̄aoriŋ sucgina igucnec nesi énécmiwač niŋac ninzéŋ ninzéŋgina imi ménda zéaugic. ⁴³Imi mia ieneŋ niŋgic ic ionac mepé qepési imi ejeŋa waŋu, Anutuac mepé qepési imi mamaya waŋaŋec imuac niŋ imuhuc waŋgic.

⁴⁴Waŋu Yesunéŋ kucnec zéauyec; Ic méŋ ni ninzéŋgé néŋzac imi ni sac qahac méli néŋjec i momacnec ninzéŋgé mizac wanžac. ⁴⁵Mérénéŋ méŋ ni néŋzac imi méli néŋjec i hén̄zac. ⁴⁶Ni baeciguc asac mararaŋ wamma mayi imuac niŋac méŋjac méŋ ni ninzéŋgé néŋzac imi siŋi qeriaiguc ménda kecanžac. ⁴⁷Ni baec ic ini zégesi énécmimaj zé ménda mayi, néŋ angéŋgina timaj zé mayi. Imuac niŋac méŋnéŋ acna nimma imi ménda tohozaciguc imi ni i ménda niŋgési mimaj. ⁴⁸Ic méŋ ni andé numa acna ménda késazaciguc ackuažéc énézéyi iminéŋ niŋgésigési icya wamma nalé tetecgiaiguc képésiraguc zémimac. ⁴⁹Ni ac imi nena ewa siŋnawac ménda zéza. Maŋgoc méli néŋjec inéŋ némac ac dimuhuc zémaŋ imi nézéyec. ⁵⁰Iwac hénia ac imi kekec hémbénaŋawac buŋa wanžac imi ni ninžua. Imuac niŋac ac méŋjac méŋ zéanžua imi Maŋgocnéŋ nézéyec imuhucyanec zéanžua.

Yesunéŋ tohotoho ichéra hénagina zuacnéčmiyec.

13 ¹Ai meme momacguc tecgéyec bec nagu sacyaguc ogicma keŋgic imuac kendoŋ imi hamac. Yesunéŋ baec yomi waima Maŋgocaru keŋkejewac naléya hosugéma hayu niŋtegicma hén̄aoriŋ héra baeciguc kecžu ionac goigina héimanec keru ejeŋa nalé tetecgia hayec. ²Ama mari waŋu nene gumu énécmigic Biria mijinanéŋ bec Simon Kariotoac naŋa Yudawac qeriaiguc Yesu andé qemimac niŋac niniŋ biria haiyec. ³Waŋu Yesu imi Maŋgocnéŋ iwawai mocžoŋ iwac kucya bawaiguc haidacžac imi zéma Anutu arunec hayecac bec liliŋgémá Anutuaru kemmac imi niŋjec. ⁴Imuhuc nimma nene waiyu taru yacma malekuya méŋ metecgémá kereŋnéŋ ejeŋa kembagaiguc zíkiyec. ⁵Zikimaguc doku zéiciguc qeyu hinggaru tohotoho ichéra hénagina hénima zuacma kereŋ zíkiyu heyec

iminéj hénagina kerej meénécmiyec. ⁶Žuacma keŋkecma Simon Petero iwaru kereju Peteronéj yomuhuc ézéyec; Miŋ Kewu geŋ nuac hénana žuacbésémaŋ? ⁷Žéyu Yesunéj zéyec; Haka wanžua imuac hénia imi gi deguc ménda niŋasarizaŋ, waŋu biaŋguc niŋ asariwésémaŋ. ⁸Žéyu Peteronéj ézéyec; Gi nuac hénana méndagucnec žuacbésémaŋ. Žéyu Yesunéj yomuhuc ézéyec; Neŋ hénaga ménda žuacmaŋiguc gi amunec qamunec ménda wambésémaŋ. ⁹Žéyu Simon Peteronéj zéyec; Miŋ Kewu hénana sac qahac, néŋ orucna žéma mérana momacnec žuacnénna. ¹⁰Žéyu Yesunéj melemma zéyec; Méjnéj doku bec naecžac imi hénaya sac žuaru mocžoŋnec qala qala wammac. Ini qala qala wanžu, néŋ ini mocžoŋ niŋac imuhuc ménda žézia. ¹¹Yesunéj ic mérénéj andé qemimac imi bec niŋasariyec imuac niŋac eŋaŋ mocžoŋ qala qala wanžu ménda žémaŋ zéyec.

¹²Hénagina žuacdacma yacma malekuya mema héima tatacyaiugc lilingéma kemma yomuhuc zéyec; Ini haka waŋ énécmizua imi hia niŋasarizu? ¹³Ini nuac niŋac Miŋ Kewu, kiwi ic žéanžu. Imi hélacnec, ni imuhuc kecžua. ¹⁴Ni onac kiwi ic žéma Miŋ Kewunéj mia hénagina žuac énécmizua. Imuac ini acguc hénagina kileŋ žuacamumu. ¹⁵Ini momacnec haka onac waŋ énécmizua imuhucyanec wammu niŋac neŋ onaru séséc wamba hénžu. ¹⁶Ni hélacnec téŋgék énézéwa, weleŋ qeqe ic méjnéj méŋ kewuya ménda ogicžac. Méŋ mélimiyu hayec imi acguc mélimiyec imi ménda ogicžac. ¹⁷Imi niŋasarima sécginaiguc wammuiuguc ségiségi ginaguc wammu. ¹⁸Ni qutulaŋgék énécmima ménda žézia. Ic énépésiyi imi mocžoŋ niŋtegic énécmizua. Waŋu imi mia kiwi téreyá youmi héla wammac niŋac zéyec; Ic méŋ nuarunec nene mema nezac iminéj hénaya meyacma nuyec. ¹⁹Kecma imi hicŋiyu imuaru ni imi i nalé tetecgia qahac kecanžac imi mia žéma ninžéŋé némmu niŋac haka imi ménda hicŋiyunec walac énézézia. ²⁰Ni hélacnec téŋgék énézéwa, méŋac méŋ mélimiwa hayu héihérémizac imi ni héihéré nénzac wanžac. Waŋu méjnéj méŋ ni héihéré nénzac imi méli néjec i héihéré Mizac wanžac.

²¹Yesunéj ac imi žéyu qeri uŋjaya yéwériyu héipuc wamma zéyec; Ni hélacnec téŋgék žéwa niŋgic, onac sucgina igucnec méjnéj ni andé numac. ²²Imuhuc žéyu tohotoho ichéra ieneŋ aŋamma mérac niŋ žéyec imi hia ménda niŋyacgégic. ²³Tohotoho ichéra sucgina igucnec méŋ Yesunéj siŋa nimmiaŋec iminéj iwac téreyaiugc héima tarec. ²⁴Taru Simon Petero orucyanéj séséc wamma ézéyec; Mérac niŋac žézac imuac qesimina. ²⁵Waŋu tohotoho icya imi Yesuaru héima tacma qesiye; Miŋ Kewu, mérénéj imi mia? ²⁶Waŋu Yesunéj yomuhuc zéyec; Saméŋ yomi tinduŋgéma mimaŋ, ic imi mia. Imuhuc žéma saméŋ mema žéiciguc tinduŋgéma Simon Kariotoac naŋa Yuda Karioto miyec. ²⁷Miyu saméŋ Yesuac méra igucnec wagiru imuaru Biria miŋinanéj qeriaiguc hiŋgarec. Waŋu Yesunéj ézéma zéyec; Ai memaŋ žé wanžaŋ imi fočdac

mewésémaŋ. ²⁸ ɍéyu lelecgéma tacgic ieneŋ moczoŋ hénia némac niŋ Yesu ac imi ɍéyec imi ménda niŋtegicgic. ²⁹ Yudanéŋ soukiwa galeŋ kerec imuac niŋ tosaranéŋ kendoŋ yanda niŋac me maqeqeya énécmimaŋ ɍé iwawai méŋ boŋ memac niŋac ézézac imuhuc ɍéma niŋgic. ³⁰ Yudanéŋ saméŋ bakia imi mema focialc waima keŋjec. Waŋu ama bec siŋiyec.

Yesunéŋ Petero dimuhuc wammac imi niŋasarima ɍéyec.

³¹ Keŋju Yesunéŋ ɍéyec; Degucmi Icac Naŋa imi edamuyaguc wanžac. Waŋu Anutu imuhucyanec Naŋawac hia niŋac edamuyaguc wanžac. ³² Anutunéŋ iwac muru edamuya mihičijizaciguc inéŋ eŋeya muru Naŋa edamuya mihičpi mimac. Waŋu degucdacmi edamuya mihičpi mimac. ³³ Nambérac hécná ni iniguc nalé hotonjadac kecmaj. Yuda ic énézéyi éscenc deguc énézéwa niŋgic, ini nuac wammu, waŋu ni kemmaŋ imuhucgeŋ ini hamuac séc qahac. ³⁴ Youmi héna ac qelia énécmizua; Goigina héiamumu. Neŋ onac goigina héienémianzua imuhucyanec ini goigina héiamumu. ³⁵ Ini eŋaocnec goigina héiamugic ic embac moczoŋ inicma ini nuac tohotoho ichécna wanžu imi niŋasarimu.

³⁶ ɍéyu Simon Peteronéŋ qesiye; Miŋ Kewu, gi dimucgeŋ kembésémaŋ? Yesunéŋ melemma ɍéyec; Gi ni kemmaŋ imuhucgeŋ deguc ménda méndac némbésémaŋ, néŋ biaŋguc méndac némbésémaŋ. ³⁷ ɍéyu Peteronéŋ yomuhuc qesiye; Miŋ Kewu némac niŋac gi hia méndac gémmaj ac séc qahac wanžac? Ni guac niŋac kekecna waizua. ³⁸ Yesunéŋ melemma ézéyec; Gi hélacnec nuac niŋac kekecga waiwésémaŋ? Hélacnec téŋgén gézéwa niŋna; Kuruc ménda qarunec hatac haréwéc nuac niŋ ménda nimmizua ɍéwésémaŋ.

Yesunéŋ tohotoho ichéra meseli énécmiyec.

14 ¹Ewa biri ménda wammu. Anutu ninžéŋgema ni momacnec ninžéŋgé némmu. ²Nuac Maŋgocnawac amaiguc ama qeria sasala hezac. Qahac wambacnec bec énézéwinec. Ni amagina mindinjimaŋ ɍé kemmaŋ. ³Kemma onac ama duŋgina mézéŋgema liliŋgema hama onagicba kemma ni kecanzua imuhucgeŋ niguc kecbiŋ. ⁴Ini héna ni kenžua imi hia ninžu. ⁵Imuhuc ɍéyu Tomanéŋ qesimiyec; Miŋ Kewu, gi dimuaru kembésémaŋ imi ménda ninžiŋ imuac dimuhuciguc héna imi nimbiŋ? ⁶Yesunéŋ melemma ɍéyec; Ni héna imi ɍéma ac héla imi ɍéma kekec imi wanžua. Imuac nuarunec qahaciguc méŋnén méŋ Maŋgocnawac hia ménda hamac. ⁷Ni niŋnénjanžuiguc imi nuac Maŋgocna momacnec nimmimu. Degucmuacnec ini nimmima héndaczú. ⁸Waŋu Filiponéŋ ɍéyec; Miŋ Kewu, Maŋgoc nénežéna hénni iminéŋ sécgé nénečmimac. ⁹Yesunéŋ melemma ɍéyec; Filipo, ni sucginaiguc nalé horua sécya kecanzua, waŋu ni ménda niŋnénzaŋ? Méŋ ni néŋeciguc Maŋgocna momacnec héjec. Waŋu dimuhuciguc Maŋgoc nénežéna

hénni zézaŋ? ¹⁰Ni iwac qeriaiguc i nuac qerinaiguc keczac imi gi ménda ninzéŋgézaŋ? Ac énézéanžua imi nuac ewa siŋna igucnec qahac imi Maŋgoc nuac qerinaiguc kecma eŋjeja aiya meanžac iwarunec. ¹¹Ni Maŋgocac qeriaiguc kecba Maŋgocnénj nuac qerinaiguc keczac zéwa ninzéŋgé néŋgic. Niŋgic ménda sécgéyua, aina nijac kileŋ ninzéŋgé néŋgic. ¹²Hélacnec téŋgénj énézéwa ninggic, ni Maŋgocnawac kemmaŋ imuac niŋ méŋnénj méŋ ni ninzéŋgé néŋzac imi acguc ai meanzunga imuhucya hia memac. Waŋu inéŋ iwawai ni meanzunga imi ogicma memac. ¹³Nuac qaciguc némac iwawai niŋjac qesigic wamma meénécmimaŋ. Imuhuc wamba Naŋjawac qaraiguc Anutu mepésimau. ¹⁴Nuac qaciguc némac iwawai niŋjac ni qesinéŋgic wamma meénécmimaŋ.

¹⁵Ini nuac goina héinéŋzuiguc nuac héna ac imi méndacmu. ¹⁶Ni Maŋgoc qesimiwa onac Héipuc ic méŋ méli énécmiyu hama iniguc tetecgia qahac kecmac. ¹⁷Imi mia ac hélawac Uŋa, baecnénj i nimmac me hémmacac séc qahac imuac niŋ baec icnénj i ménda késamacac séc. Waŋu i iniguc kecamma qerinaiguc kecanžac imuac niŋ ini i nimmizu. ¹⁸Ni ini gupaŋ merac ésécnec ménda wai énécmimaŋ. Ni onaru hamaj. ¹⁹Waŋu nalé hotoŋjadac tecgéyua baec icnénj ni méndagucnec némmu. Waŋu ni kekecnaguc kecanžua. Ini acguc kekecginaguc kecmu imuac niŋjac ini ni némmu. ²⁰Nalé imuhucgeŋ eneŋ ni Maŋgocnawac qeriaiguc kecba ini nuac qerinaiguc kecigic neŋ onac qerinaiguc keczua imi niŋasarimu. ²¹Méŋnénj méŋ nuac héna ac aŋgén tima tohozac iminéŋ nuac goina héizac. Waŋu méŋnénj méŋ goina héinéŋzac imi Maŋgocnanénj iwac goiya héimimac. Waŋu ni imuhucyanec iwac goiya héimima nena ézéwa némmac. ²²Yudanénj (Yuda Karioto qahac) ézéyec; Miŋ Kewu némac niŋjac baec ic ionac qahac, néŋ nonacnec sac nénézéna hémbiŋ? ²³Yesunénj melemma ézéyec; Méŋnénj méŋ nuac goina héizaciguc imi inéŋ nuac ac tohoyu Maŋgocnanénj iwac goiya héimiyu niri iwaru hama iwac qeriaiguc amanira mema i guc kecbiŋ. ²⁴Méŋnénj méŋ nuac goina ménda héizac iminéŋ nuac ackuažéc imi ménda tohomac. Waŋu nuac ackuažéc ini niŋanžu imi nena qahac, néŋ méli néjec Maŋgocna iwac ackuažéc wanžac.

²⁵Iniguc tacmanec ac yomi énézézua. ²⁶Waŋu Maŋgocnénj nuac qaciguc Héipuc icgina, Uŋa Téréya méliyu mamač. Inéŋ hama iwawai moczoŋ ku énécmima ac énézézua imi moczoŋ héiqeli énécmimac. ²⁷Luae onac muru wai énécmiwa iniguc he énécmimac. Nena luae énécmizua. Ni énécmizua imi baecnénj énécmianžac imuhucya qahac. Imuac niŋjac ewa qeriginanénj ménda yéwérimec. Waŋu zénéŋgina ménda hirimac. ²⁸Bec yomuhuc énézéwa ninžu; Ni kemmaguc onaru liliŋéma hamaj. Nuac Maŋgocnawac kuha imi nuac kucna ogicžac imuac niŋjac ini goina héinéŋzuiguc ni Maŋgocnawac muru kemmaŋ imuac ségiségi wambunec. ²⁹Kecma andiaiguc hicŋiyu ninzéŋgé némmu niŋjac deguc

haka imi ménda hicijiyunec énézézua. ³⁰Baecac kuc minjinanéj hazac imuac niŋ ni iniguc nalé horua ac ménda zémaŋ. Waŋu iwac kucya imi nuac kucna ogicmacac séc qahac. ³¹Waŋu baec icnénj ni Maŋgocna goiya héimianzua imi niŋtegicmu niŋac ni Maŋgocnanéj nézéyec séciguc iwawai waŋjanzua. Hagic waima kenni.

Waiŋ ic zéma hawa.

15

¹Ni waiŋ ic héla, waŋu nuac Maŋgocna imi ai ic wanžac.

²Inéj hawana méŋjac ménj héla ménda haianzac imi mocžoŋ qericanzac, waŋu hawana méjnénj ménj héla haianzac imi séc ménj sasala haimacac niŋ taŋhéréréj memianzac. ³Ini imi ackuažéc énézézua iminéj bec taŋhéréréj meénémizac. ⁴Nuac qerinaiguc kecgic onac qerinaiguc kecmaj. Hawa méjnénj waiŋ ic uraiguc ménda mékétamaciguc ejeyanec héla haimacac séc qahac. Imuhucyanec nuac qerinaiguc ménda kecmuiguc ini acguc héla haimuac séc qahac. ⁵Ni imi waiŋ ic ura ini imi hawahécna. Méjnénj ménj nuac qerinaiguc keru ni iwac qeriaiguc kecba imi héla sasala haimac. Waŋu ini ni qahaciguc iwawai ménj wammuac séc qahac. ⁶Méjnénj ménj nuac qerinaiguc ménda keczaciguc ic hawa éséc metecgéma giliyu dokuya zicgémac. Waŋu ic hawa imuhucya imi tocgéma gericiguc giliyu zemac. ⁷Ini nuac qerinaiguc kecgic nuac ackuažéc qerinaiguc hezaciguc imi iwawai ménj niŋac wamma zéwelecgic imi niŋénécmiwa memu. ⁸Ini héla sasala haimu iminéj nuac Maŋgocna edamuya mihiči mimac. Waŋu ini nuac tohotoho ichécna wammu. ⁹Maŋgocnéj nuac goina héinéjanzac imuhucyanec neŋ onac goigina héianzua, imuac niŋ nuac goi héihéi imuac qeriaiguc kecmu. ¹⁰Neŋ Maŋgocnawac héna ac méndacma iwac goi héihéiya qeriaiguc kecanzua imuhucyanec ini nuac héna ac méndacmuiguc nuac goi héihéina qeriaiguc kecmu.

¹¹Nuac ségiségi imi qerinaiguc heyu onac ségiségi imi kuaya qesalecgémac niŋac ac imi énézézua. ¹²Nuac héna ac imi yomi mia; Neŋ onac goigina hérienécmianzua imuhucyanec ini ejaocnec goigina héiamumu. ¹³Ic méjnénj alahéra méra énécmimaŋ zé efima humumac imi iwac goi héihéiya imi ejeŋa yanda. Goi héihéi méjnénj imi ogimacac séc qahac. ¹⁴Héna ac énézézua imi tohoma wammuiguc ini nuac alahécna téŋgék wammu. ¹⁵Weleŋ qeqenéj iwac mijina némac ai meanzac imi ménda zéyu niŋanzac imuac niŋ ni onac niŋac weleŋ qeqe hécná ménda zéma imuhuc ménda unurumaj. Ni iwawai Maŋgocnawac murunec niŋi imi mocžoŋ énézéwa nindacgic imuac niŋac onac niŋ alahécna zéma unuruzua. ¹⁶Eneŋ ni ménda népésigic, néŋ neŋ ini énépésiyi. Imi mia ini héla hémbénaja heheya haima nuac qaciguc Maŋgoc imuac me imuac qesigic énécmiyu késamu niŋac kumu énécmiyi. ¹⁷Héna ac youmi énécmizua; Ejaocnec goigina héiamumu.

**Yesu hažéc wammigicac tohotoho ichéra
momacnec hažéc waј énécmimu.**

¹⁸Baec icnéj hažéc waј énécmimuiguc walac ni hažéc waј néjgic imi njtigicmu. ¹⁹Ini baecac buja wambunec imi baec icnéj ionac buja waјgic goigina hěi énécmiwunec, waјu ini ionac buja qahac. Waјu ini baecarunec gési énécmiyi imuac niјac baec icnéj hažéc waј énécmianzu. ²⁰Ac žézua yomi nimma nimma kecmu; Welej qeque ic ménjnéj mijina ménda ogicmac. Ni hažéc waј néjgiciguc ini imuhucyanec waј énécmimu. Waјu nuac ackuažéc nimma tohobiciguc onac ackuažéc imuhucyanec nimma tohomu. ²¹Mérénéj méli néjec imi ménda ninžu imuac niјac ienej nuac qacna niјac iwawai imi mocžoj waј énécmimu. ²²Nej ionaru ménda mama zéauwinec imi ienej képésicgina qahac kecwunec. Waјu deguc képésicgina niјac acgina zésolanjimuac séc qahac. ²³Ménjnéj méj ni hažéc waј nénzac imi Maњgocna momacnec hažéc wammizac wamac. ²⁴Ni sucginaiguc iwawai ic tosaranéj ménda memeyawac séc imi ménda mewinec imi ienej képésicgina qahac kecwunec. Waјu ienej Maњgocna zéma ni momacnec nericma hažéc waј nérémizu. ²⁵Ienej hénia qahaciguc ni ej hažéc waј nénžu, imuhuc héna aciguc ogic hezac imi héla wamacac niј imuhuc wanžu.

²⁶Onac Héipuc ic méj Maњgoc arunec mélimiwa hamac. Imi mia ac hélawac Uja Anutuac arunec mama haanžac iminéj héipucna waј némmac. ²⁷Ini hénihénia igucnec niguc kecgicac keczu imuac niј ini acguc nuac héipucna waј némmu.

Baec icnéj hažéc waј énécmimu.

16 ¹Ini ménda qonžon tojgému niјac imuhuc énézéyiac énézézua. ²Ienej Anutuac héniorij sucgina igucnec nesi énécmigic mamu. Nalé méj hayu imuaru ienej ini unuma Anutuac welej qeque ai mezij imuhuc zéma nimmu. ³Ni me Maњgoc ménda nijnérémizu imuac niјac haka silic imuhucya waј énécmimu. ⁴Naléya hayu, O Miň Kewunéj youmi nénezéyu niјij zéma niјyacgémou niјac ac imi énézézua. Iniguc keri imuac niјac hénihéniaiguc ac yomi ménda énézéyi. ⁵Degucmi ni méli néjec iwac muru liliјgémou kemmaj zéwa onarunec ménjnéj méj; Dimucgej kembésémaj, zéma ni ménda qesinénu. ⁶Waјu ac imuhucya imuhucya énézéwa qeriginaiguc ewa biricnéj sécgézac. ⁷Waјu ac héla zéwa niјgic; Ni ménda kombinec imi onac muru Héipuc ic ménda hawacnec. Waјu ni kemmanjiguc nenaoc onac muru i méliwa hamac. Imuac niјac ni wai énécmima kemmaj imi onac hiagina niјac. ⁸Inéj hamac nalé imuaru képésic zéma haka solaja zéma gésigési imuac mia baec séc icembac zéqindinj ac waј énécmimac. ⁹Képésicgina

nijac zéma ni ménda ninzéngé néngu imuac ara zéénémimac. ¹⁰Haka dindiya nijac zéma ni Mañgocnawac emba ini muñguc ménda némmu imuac énézémac. ¹¹Waŋu gésigési nijac zéma baec yomuac kuc miŋina saecyaguc zémiyec imuac énézémac.

¹²Ni iwawai sasalawac ara henénzac, waŋu deguc énézédacba hia bisiqatéŋ wammuac séc qahac wamma. ¹³Ac hélawac Uŋa téreyanéŋ hamac nalé imuari inéŋ ac hélaiguc ini héihéré énécmimac. Inéŋ ejeya ewa siŋiguc ménda zémac, néŋ ac niŋanzac imi zéma iwawai andiaiguc hahaya imuacnec sac énézémac. ¹⁴Inéŋ ackuažéc nuarunec imi mema énézémac imuac niŋ inéŋ edamuna mihicjí némmac. ¹⁵Iwawai Mañgocaru hezac imi moczoŋ nuac, imuac niŋ Uŋa Téreyanéŋ ackuažéc nuarunec imi mema énézémac imuhuc zézua.

¹⁶Ini nalé hotoŋadac tacma ni ménda némmu duŋa nalé herec ménda keju muñguc ni némmu. ¹⁷Imuhuc zéyu tohotoho ichéra tosara ieneŋ enjaocnec qesiamugic; Ni Mañgocnawac kemmaŋ imuac ni nalé hotoŋadac tacma ménda némmu, néŋ duŋa nalé herec ménda keju muñguc némmu imuhuc nénézézac ac imuac hénia imi dimuhuc? ¹⁸Imuac ieneŋ zégič; Nalé hotoŋadac zézac imuac hénia imi némac? Nini ac zézac imi ménda niŋasarizij. ¹⁹Yesunéŋ ieneŋ qesiwiŋ zé wanžu imi nimma énézéyec; Ini nalé hotoŋadac ménda némmu, néŋ duŋa nalé herec ménda keju muñguc némmu zéwa ac imuac mia enjaocnec qesiamuma kecžu?

²⁰Hélacnec téŋgék énézéwa niŋgič; Ini siacma ewa biric wammu, néŋ baec séc ic embac ieneŋ ségiségi wammu. Ini ewa biric wammu, néŋ ewa biricgina néŋ meleŋu ségiségigina wamma. ²¹Merac memeyawac naléya ducŋiyu embacnék qenzeŋ manzeŋ qemac, néŋ merac imi hicŋiyu merac qelia mén̄ baeciguc hicŋizac imuac ségiségi niŋac qenzeŋ manzeŋ imi eluŋ qemac. ²²Imuhucyanec deguc ewa biric imi onaru hezac, néŋ muñguc inicba ewagina ségiségi waŋu ségiségi imi méjnék mén̄ onagicmacac séc qahac wamma. ²³Nalé imuari ini iwawai mén̄ niŋac ménda qesinémmu. Hélacnec téŋgék énézéwa niŋgič; Iwawai imuac me imuac nuac qaciguc qesigic Mañgocnék énécmimac. ²⁴Éréma kecma nuac qaciguc iwawai mén̄ niŋac ménda welecanžu. Néŋ welecgič énécmiyu onac ségiségi imi sécgémac.

²⁵Séséc aciguc ac youmi énézézua, néŋ nalé mén̄ hamac imuari Mañgocac zémaŋ zé séséc ac ménda zéma bénzéjanec zéasarí énécmimaj. ²⁶Nalé imuari nuac qaciguc welecmu. Ni onac niŋ wamma Mañgocaru welecmaj imuac ménda énézézua. ²⁷Imi mia yomuac niŋac, ini nuac goina héinémma ni Anutu arunec hayi imi ninzéngégič imuac niŋ Mañgoc ejeyaoc onac goigina héiénécmimac. ²⁸Ni Mañgocarunec mama baec yomuhucgeŋ hayiac muñguc baec yomi waima Mañgocaru kemmaŋ. ²⁹Zéyu tohotoho ichéra ieneŋ zégič; Degucmi séséc ac ménda zéma bénzéjanec zéasarizaj. ³⁰Gi iwawai moczoŋ niŋasarianžaj

imuac niј méjnéj ménjaq imi deguc ninjtecgicma gi Anutu arunec hanec imi ninzéngé géngziј. ³¹ Ini degudacmi ninzéngé nénu imuhuc zéma Yesunéj meleemma zéyec. ³² Waјu naléya hayu ini wainémma tuima kendacgic ni momacguc kecmaj. Waјu nalé imi bec hazac. Waјu nenacnec qahac, Maјgocnéj niguc kecmac. ³³ Nuac qerinaiguc ini ewa bénzénginaguc kecmuac niј ac imuhucya imuhucya énézézua. Waјu baec yomuac qeriaiguc zérabéra nimmu. Waјu ewa bénzéj kecmu, ni baecac kuha imi ogicdaczua.

Yesunéj ejeya niјac welerec.

17 ¹ Yesu ac imi zétecgéma kicya kurumejiguc hima yomuhuc welerec; Maјgoc, nalé imi bec hazac. Nanga edamuya mihicjí mina, Nanjanéj gi edamuga mihicnjigémmac. ² Ic embac gejgaoc minec imi moczoj yanda kekec hémbénaja énécmimac niјac baec séc ic embac moczoj galengé énécmimiawac qac buja imi minec. ³ Anutu héla momacguc gi zéma guac mélimimia Yesu Kristo niјéréc mimia iminéj kekec hémbénaja wanžac. ⁴ Ni ai memajac zé nénnec imi bec metecgédacma baeciguc gi edamuga mihicnjigézua. ⁵ Maјgoc, baec kurumej ménjaq mihicnjiegigec giguc edamuna késa keri imi degucmi kicgaiguc némma edamuna mihicjí nénnra.

Yesunéj tohotoho ichéra ionac niј welerec.

⁶ Baecarunec ic embac nénnec ionaru ni qac bujaga zéau énécmizua. Ienej imi guac buja, waјu ni nénnec. Waјu ienej guac ackuažécgá imi tohoanžu. ⁷ Waјu ienej iwawai moczoj gi ni nénnec imi guac murunec hayec imi deguc ninžu. ⁸ Ackuažécg nénnec imi énécmidacha késadaczua. Imuac ni guarunec hayi imi hélacnec niјasarima gej méli nénnec imi ninzéngézu. ⁹ Ni ionac niј welecžua, waјu baec séc ic ionac niјac qahac, néj ic embac nénnec ionac niјac welecžua. Imi mia yomuac niј, imi imi guac buja. ¹⁰ Ic embac nuaru hezac imi moczoj guac. Waјu ic embac guaru hezac imi moczoj nuac. Waјu ionarunec edamuna hanéju mezua. ¹¹ Ni baeciguc nalé komodia ménjaq mihicnjiegic. Waјu ienej imuarunec kecgic ni guaru hamaј. Maјgoc Téréya, Nekaj momacguc kecžic ésécnec ienej momacguc wammu niјac qacga nénnec iminéj aŋgéj tiénécmiwésémaј. ¹² Ni iniguc kecma guac qacga nénnec iminéj aŋgéj tiénécmiyi. Waјu sucgina igucnec méjnéj ménjaq kisikiyoj ménjaq mihicnjigic, néj héna ac héla wammamac niј ménjaq kisikiyoj buja waјec inéjnec sac kisikiyoj mihicnjiegic. ¹³ Waјu degucmi ni guac hazua. Nuac ségiségina iminéj ionac qerinaiguc sécgémac niјac ac youmi baec yomuhucgej gézézua. ¹⁴ Ni guac ackuažécg imi énécmiwa, ni baec séc ic ionaru ménjaq kecžic baec séc ic enerj hažéc waјu énécmizua.

¹⁵ Baec yomuhuc gejnec énepésiwésémajac niŋ ménda welecgénzua, néj biria igucnec aŋgén tiénécmiwésémaŋ niŋac gézézua. ¹⁶ Ni baec yomuac buja qahac ésécnec ieneŋ baec yomuac buja qahac. ¹⁷ Guac ackuažécgá iminéŋ ac héla wanžac. Ac héla iminéŋ météré énécmina. ¹⁸ Geŋ ni baec ic sucginaiguc méli nénnc neŋ i baec ic sucginaiguc méli énécmizua. ¹⁹ Ac hélanéŋ météré énécmimacac niŋ ionac niŋ wamma ni nena météré amuzua.

Yesunéŋ ninžéŋ ninžéŋ ic ionac niŋac welerec.

²⁰ Ni ionac niŋac sac ménda welecžua, néj ackuažéc énázégic nimma ninžéŋgé némmu ionac niŋac momacnec welecgénzua. ²¹ Maŋgoc gi nuac qerinaiguc kecna ni guac qerigaiguc kecžua imuhucyanec ieneŋ momacguc wamma nekaŋ qeriniraiguc kecgcic baec séc ic ieneŋ gi ni méli nénnc imi ninžéŋgému. ²² Niri momac kecžic imuhucyanec ini momacguc wammu niŋac ni edamuna nénnc imi ionac énécmizua. ²³ Ieneŋ momacguc téŋgék wamma kecmu niŋac neŋ ionac qeriginaiguc kecba geŋ nuac qerinaiguc kecna. Imuhuc wanžic baec séc ic embac ieneŋ geŋ ni méli nénna hayi imi zéma nuac goina hénéŋjanžaj ésécnec ionac goigina héi énécmanžaj imi héŋtegcicmu. ²⁴ Maŋgoc, ic embac geŋ nénnc ieneŋ ni dimucgeŋ kecmaj imuhucgeŋ niguc momacnec kecmuac niŋ wanžua. Imuhucgeŋ baec kurumeŋ ménda heyunc nuac siŋ niŋjanžaj imuac niŋ edamuna mihični nénnc imi momacnec hémmu. ²⁵ Maŋgoc, nuac solaŋa miŋina, baec séc ic embac ieneŋ ménda ningéŋzu. Waŋu neŋ gi ningémba tohotoho ichécna ieneŋ geŋ ni méli nénnc imi ninžu. ²⁶ Neŋ guac qac buŋaga measari énécmiwa niŋgéŋzu. Ai imi memajac toroqema mewa guac siŋga nuac muru hezac iminéŋ ionac muru hemac. Waŋu ni acguc ionac qeriginaiguc momacnec kecmaj.

Oliwa aiiguc Yesu késagic.

18 ¹ Zéweleru tecgéyu tohotoho ichéra iniguc baec imi waima Kidoron doku qericma keŋgic. Néwécgeŋa imuaru oliwa ai heyu Yesunéŋ tohotoho ichéra iniguc imuac qeriaiguc kereŋgic. ² Yesunéŋ ai imuhucgeŋ tohotoho ichéra iniguc tocgáŋgic imuac niŋ Yuda Iskarioto Yesu andé qemiyec inéŋ ai imi niŋec. ³ Imuac hofac oo ic kiwhágčina zéma Farisaio ic ieneŋ ai ichéra tosara méli énécmiigic Yudanéŋ ai ichéra imi zéma yaré ic tuŋ onagimca ionac héna meénécmyu ieneŋ kifa zéma lambe zéma yaréac iwawai késama imuaru hagic. ⁴ Yesunéŋ iwawai hicŋimimac imi bec moczoŋ nindacma ionaru kemma qesiénécmyec; Ini mérac hocžu? ⁵ Ieneŋ melemma zégič; Yesu Nažaretenec iwac. Yesunéŋ melemma zéyec; Ni imi mia. Waŋu andé qeque ic Yuda Iskarioto i acguc iniguc momacnec naŋgic. ⁶ Waŋu Yesunéŋ, Ni imi mia, zéyu ieneŋ andé andé kemma baeciguc mama unuyec. ⁷ Yesunéŋ muŋguc qesiénécmyec; Ini mérac hocžu? Zéyu zégič;

Yesu Nażaretene iwac. ⁸ Yesunéj melemma énézéyec; Ni imi mia zéma bec énézézua. Imuac ini ni hocnénžuiguc ic tosara youmi waigic kemmu. ⁹ Imi mia, Gi nénneč imuacnec méj ménda méwéfécgéwa sohozac, zéyec ac imi héla wammamac nijac imuhuc zéyec. ¹⁰ Simon Petero souyagucnénj sou imi héréma hofac oo ic ejejanawac ai merac méj qema gezawa héiyaiguc heriru mayec. (Ic iwac qara imi Malko.) ¹¹ Yesunéj Petero ézéyec; Souga usuyaiguc tina. Sokoc Mañgocnénj néjec imi ni ménda nemajac zé ninžaj?

Yesu wagicma Anasi iwac keñgic.

¹² Yaré ic tuj onac taséhécgina zéma ionac galençgina zéma Yuda ic ionac ai ic ienej Yesu késama dérécgégic. ¹³ Dérécgéma wagicma walac Hanasi iwaru keñgic. Waļu Anasi imi Kayafa yawuň imuhucgej hofac oo ic ejejanagina kerek iwac yéfeyá. ¹⁴ Kayafa iminéj mia becnec yomuhuc zéma Yuda ic zémindiŋi énécmiyec; Ic momacgucnénj ic embac sasala onac niŋ humumac iminéj hia wambacnec.

Peteronéj Yesu qaecgé miyec.

¹⁵ Simon Petero zéma Yesuac tohotoho icya méj Yesu méndaroc. Tohotoho ic méj imi hofac oo ic ejejanéj nimmaŋjec imuac niŋ kemma moczoj Yesuguc iwac sombenjiguc ejoc. ¹⁶ Waļu Peteronéj demij séŋganjej nagu kuayaiguc najec. Naļu duňa ai merac méj hofac oo ic ejejanéj nimmiyec inéj kemma awiawi embac méj naguiguc najec imi ézéma Petero wagiru demij qeriaiguc éréyoc. ¹⁷ Awiawi embac naguiguc najec iminéj Petero qesima zéyec; Gi ic imuac tohotoho icya méj me qahac? Zéyu Peteronéj zéyec; Ni qahac. ¹⁸ Ama saŋgej qeyu welej qeqe ic tosara zéma ai ic ienej geric higic zeyu lelecgéma zonemma naŋgic Petero i acguc iniguc momacnec geric zonemma najec.

Hofa oo ic ejejanéj hénia nimmaŋ zé Yesu qesimiyec.

¹⁹ Hofac oo ic ejejanéj iwac tohotoho ichéra ionac zéma ac ku énécmiyec imuac Yesu qesiye. ²⁰ Yesunéj yomuhuc melemma zéyec; Ni baec séc ic onac winiu ōnézéaŋi. Ni nalé séc ažoazoro amaiguc me ocmuij téryaiguc zéwa Yuda ic acguc moczoj haŋgic. Ni sasaŋgiaiguc ac méj ménda zéyi. ²¹ Imuac némac nijac qesinéŋzaj? Ic embac gezac qema niŋgic imi onac muru acna qesiénécmina. Némac ac zéaŋi imi ienej ninžu. ²² Ac imuhuc zéyu ai ic méj hosuraiguc najec iminéj méra tawéyanéj otoma zéyec; Héna imuhuc mia hofac oo ic ejeja ara melemma zézaj? ²³ Waļu Yesunéj zéyec; Ac méj képésiraguc zézuaiiguc képésira imuac zéauna. Waļu ni ac héla zézuaiiguc némac nijac nuzaŋ? ²⁴ Imuac Hanasinéj Yesu qatéma hésayaguc méliyu hofac oo ic ejeja Kayafa iwac muru keñgic.

Peteronéj muñguc muñguc Yesu qaecgé miyec.

²⁵ Simon Peteronéj gericiguc zonemma naļu tosaranéj qesima zéhic; Gi acguc ic imuac tohotoho ic ménj me qahac? Waļu Peteronéj Ni qahac zéma héla qaecgéyec. ²⁶ Waļu hofac oo ic ejejawac ai merac ménj, Petero gezawa herirec iwac sac tasia méjnéj Petero yomuhuc zéyec; Gi eri aiiguc i guc keric ni ménda iricžua me? ²⁷ Waļu Petero muñguc, Qahac! Zéma héla qaecgéyu nalé sosola ménda waļu kuruc qarec.

Yesu Pilato wésiaiguc naļec.

²⁸ Ama giangianjac Yesu wagicma Kayafawac ama kewuya imuac demijqeriaiguc kerengic. Waļu Yuda ic ienej ménda mežapi qeamuma nagu sacyaguc ogicma keŋgic imuac kendoj nene téreya imi efima newiŋ zéma baec galenjac ai amaiguc ménda eŋgic. ²⁹ Imuhuc waŋgic Pilatonéj yacma séŋganjej ic embac ionac muru hiŋgacma qesiénécmiyec; Ic youmi némac hénia niļac késama hazu? ³⁰ Zéyu zéhic, I biria ménda wambacnec imi guaru ménda wagicma hawijnec. ³¹ Zéhic Pilatonéj énézéyec; Ejaoc wagicma kemma eŋgaj héna aciguc gésimigic. Zéyu Yuda ic ienej zéhic; Nini ic ménj qehumuwiļjac kuc buņa ménda késa kecziŋ. ³² Haka imuhucya imi Yesunéj eŋeyao dimuhuc humumac imuac ara zéyec imi héla wammac niļac hicŋiyec. ³³ Pilatonéj muñguc baec galenjac ama kewuya imuac qeriaiguc emma Yesu qaru eŋu qesimiyyec; Gi Yuda ic ionac ic kewu me? ³⁴ Waļu Yesunéj duňa qesimiyyec; Qesiqes imi genjagarunec me méjnéj nuac niļac gézézu? ³⁵ Zéyu Pilatonéj meleemma zéyec; Ni Yuda ic me? Guagicma nuac muru hazu imi genja hénaorij hécgā zéma hofac oo ic kiwahécgā imi enej. Gi némac haka waŋnec? ³⁶ Waļu Yesunéj yomuhuc zéyec; Nuac héŋgalej ama areņa yandana imi baec yomuacnec qahac. Nuac héŋgalej ama areņa yanda imi yomuacnec wambacnec imi nuac welej qeqe hécnanéj aŋgēj tinémma yaré qegic Yuda ic ienej ménda népésiwunec. Waļu deguc nuac héŋgalej ama areņa yanda imi baec yomuacnec qahac. ³⁷ Imuhuc waļu gi ic kewu qahac me? Imuhuc zéma Pilatonéj qesimiyy Yesunéj zéyec; Gi nuac niļac Ic Kewu zézaj imi hélacnec. Ni imuac niļac baec yomuaru hicŋiyi. Ac hélawac héipuc wammaj zéma mayi. Imuac ic ménj ac hélawac buņa kecžaciguc imi nuac ewana nimmac. ³⁸ Zéyu Pilatonéj qesiyec; Ac héla imi némac? Imuhuc qesimaguc muñguc séŋganjej Yuda ic ionac muru hiŋgacma yomuhuc énézéyec; Iwaru képésic ménj ménda mihičizua. ³⁹ Naguc sacyaguc ogicma keŋgic imuac kendoj séc hésa ic momacguc hulac énécmiaji imi onac hakagina. Imuac Yuda ic onac ic kewu imi hulacmiwa hamac niļac wanžu me qahac? ⁴⁰ Zéyu muñguc qacma zéhic; Qahac! Ic imi qahac! Barabawac wanžin! Waļu Baraba imi mia kaižiliwej ic zéma kowu nene.

Pilatonéŋ Yesu iciguc qemuac zétecgéyec.

19 ¹Waŋu Pilatonéŋ Yesu wagicma hihilocnén qeyec. ²Waŋu yaré ic ieneŋ hésa waiyagucnén ic kewuac opoc méŋ mižima orucyaiguc héimima yaréac maleku qouc qoucgia héimigic. ³Héimigic tecgéyu wésiaiguc hama zégič; Ohec wahec, Yuda ic onac ic kewu. Imuhuc zéma méra tawéginanén otogic. ⁴Waŋu Pilatonéŋ méngucnec séŋgaŋgeŋ hingacma zéyeč; Ninzu, ni képésira méŋ ménda mihičnjiza imi nimmu niŋac ic imi onac muru wagicma mazua. ⁵Yesu maleku qouc qoucgia zéma opoc waiyaguc mama naŋu Pilatonéŋ énézéyeč; Héŋgič, ic youmi. ⁶Zéyu hofac oo ic kiwahécgina zéma ai ic ieneŋ i hémma qacma, Ic héŋgeŋa wéndaraiguc qena! Ic héŋgeŋa wéndaraiguc qena! zégič. Zégič Pilatonéŋ zéyeč; Ni képésicya méŋ ménda mihičnjiza imuac eŋaoc wagicma kemma ic héŋgeŋa wéndaraiguc qegic. ⁷Waŋu Yuda ic ieneŋ melema zégič; Nonac muru héna ac he néncemizac. Inéŋ, Ni Anutuac Naŋa zéyeč imuac niŋ héna acnina tohoma wammini i humucac buŋa wanžac.

⁸Pilatonéŋ ac imi nimma zénéja muŋguc yanda hiriyeč. ⁹Pilatonéŋ muŋguc baec galenjac ama kewuya imuac qeriaiguc emma ézéyeč; Gi dimuacnec? Zéyu Yesu ac kitiba méŋ ménda zéyeč. ¹⁰Waŋu Pilatonéŋ muŋguc qesišiyec; Gi nuac ac bakia ménda melembésémaŋ? Ni hulacgémmaŋ zé hia hulacgémmaŋ waŋu Ic héŋgeŋa wéndaraiguc gumaŋ zé hia gumaŋac séc kuc buŋana imi henénžac imi gi ménda niŋasarizaŋ? ¹¹Zéyu Yesunéŋ melema zéyeč; Ounec ménda géŋuiquc kuc buŋaganén ménda nogicmac. Imuac niŋ ic méŋ népésima guac muru haiyeč iwac képésicya imi guac képésicga ogicma kuneŋ yanda wanžac. ¹²Ac imi zéyu nimma Pilatonéŋ Yesu dimuhuc hulacmiyu kemmac imuac hénaya horec. Waŋu Yuda ic ieneŋ yomuhuc zéma qacmanec naŋgič; Gi ic imi waina mama hamaciguc gi Kaisawac alaya qahac. Méjnéŋ méŋ ejeya niŋac Ni ic kewu zémac imi Kaisawac hažéycya wammac.

¹³Pilatonéŋ ac imi nimma Yesu wagiru sombeŋ hocnén̄ haigic hoturuyec imuhucgeŋ hingacma gésigési tataciguc tarec. Séŋgägeŋ sombeŋ imuac qara imi Hebiraio aciguc Gabata. ¹⁴Oran̄ imi nagu sacyaguc ogicma keŋgič imuac kendoŋ wammac, deguc imi imuac zérénqérén naléya, waŋu kaiwe kiwa bec gumpiti waŋu Pilatonéŋ Yuda ic yomuhuc énézéyeč; Héŋgič, onac ic kewu. ¹⁵Zéyu qacgič; Wagicma kenna, wagicma kenna. Ic héŋgeŋa wéndaraiguc qena. Zégič Pilatonéŋ qesiénécmyec; Ni ic kewugina ic héŋgeŋa wéndaraiguc qemaŋ? Zéyu hofac oo ic kiwahécgina ieneŋ zégič; Ic kewunina imi Kaisa, méŋ ménda kecžac. ¹⁶Tetecgiaiguc Pilatonéŋ ic héŋgeŋa wéndaraiguc qemu niŋac oporec.

Yesu ic héŋgeŋa wéndaraiguc qegic.

Oporu yaré ic eneŋ Yesu wagicgič. ¹⁷Yesunéŋ ejeyaoc ic héŋgeŋa wéndara huama baec boŋa méŋ qara Orucsic (Hebiraio aciguc Golgota.)

imuhucgej kejec. ¹⁸ Imuhucgej Yesu ic héjgeja wéndaraiguc qegic. Waļu i guc ic éréhéc momacnec uruma néwéc hai érécmigic najic Yesu imi sucgiraiguc najec. ¹⁹ Pilatonéj kiwi méj oma ic héjgeja wéndara qahaiguc qeyu heyec. Waļu yomuhuc ooyawac heyu oloŋgic; Yesu Nažaretenec, Yuda ic onac ic kewu. ²⁰ Baec Yesu qegic najec imi ama areja yanda hosuraiguc heyec imuac niј Yuda ic sasalanéj kiwi imi oloŋgic. Waļu kiwi imi Hebiraio ac zéma Latin ac zéma Girik aciguc ogic heyec. ²¹ Waļu Yuda ic ionac hofac oo ic kiwahécgina ienej hama Pilato qetalimima zégic; Yuda ic ionac ic kewu imuhuc ménda oma, Ic yomi zézacnéj; Ni Yuda ic onac ic kewu, imuhuc owéséna. ²² Zégic Pilatonéj melemma zéyec; Némac ac ozua imi nej imuhuc ozua.

²³ Yaré ic ienej Yesu ic héjgeja wéndaraiguc qegic naļu malekuya mema méndéngic kembog qahac waļu sécgina momac momac késagic. Maleku qeria méj heyec imi toroya qahac. Ounec hénima héjic emu hingacma tecgéyu usuya momacguc waļec. ²⁴ Imuac niј ienej ejaoc yomuhuc eminiŋgic; Yomi ménda mužuracgéni taru mérac wammac imi sumbic néma henni. Haka youmi kiwi téréyaiguc ac yomuhuc ogic hezac imi héla wammacac niј hicijiyec; Ienej malekuna sucginaiguc méndémma késagic. Waļu nuac malekuna késawij zéma sumbic négic. Yaré ic ienej waļic imi, imi mia. ²⁵ Waļu Yesuac ic héjgeja wéndara hosuraiguc neŋgocya zéma neŋgoc komocya zéma Klopawac iniļa Maria zéma Makdala Maria ienej naŋgic. ²⁶ Yesunéj neŋgocya zéma tohotoho icya méj siŋ nimmiajec imi hosuraiguc najic iricma eŋjeja neŋgocya ézéyec; Embac hénna guac najga imi. ²⁷ Waļu iwac tohotoho icya ézéyec; Hénna, guac neŋgocga imi. (Nalé imuhuc gejnec tohotoho icya iminéj Yesuac neŋgocya wagicma iwac amaiguc kemma keroc.)

Yesu humuyec.

²⁸ Imuhuc zéma Yesunéj iwawai mocžoŋ sécgédarec imi nimma kiwi téréyaiguc ac hezac imi héla wammac niļac, Owuruŋna qaŋgararanj qezac, zéyec. ²⁹ Waļu imuaru kiruŋ méj waiŋ howuragucnéj kuaya qeyu tarec. Taru ienej konduŋ kagalic qundungéma ʒoroc susuriaiguc koroma Yesuac kuayaiguc naŋgégic eŋec. ³⁰ Yesu imi nema yomuhuc zéyec; Tecgézac. Imuhuc zéyuguc orucya sicgéma mayu uŋjaya waimiyec.

³¹ Ai meme imi Sabata imuac mambéc naléya, waļu oraŋ imi Sabata kendon yandayaguc, imuac niļac qamoc imi ic héjgeja wéndaraiguc imuhuc ménda nammu niļac Yuda ic ienej Pilato yomuhuc qesimigic; Hénagina sira kuma qamocgina metecgégic mamu. ³² Waļu yaré ic ienej hama ic éréhéc Yesuguc momacnec urugic najoc walac méjac hénaya sira kumaguc andiaiguc méjac imuhucyanec kugic. ³³ Yesuac hama héjic inéj bec humuyu hénaya sira ménda kugic. ³⁴ Waļu yaré ic méjnéj luacyanéj iwac maréja nézéŋgéyu nalé imuarunec sacya zéma

dokuya mayec. ³⁵Méj kiwanénj imi héjec inéj héipucya wamma zézac. Waju iwac ac imi hélacnec. Waju ac héla zézac imi eñeyaoç ninzäc. Imi mia ini momacnec ninzéngémü niñac héipucya wançac. ³⁶Imi mia kiwi téreyäiguc ac yomuhuc ogic hezac imi héla wammac niñac hicñiyec; Sira méj ménda kugic zéngémac. ³⁷Waju kiwi téreyá mém imi yomuhuc ogic hezac; Iñenj i nézéngégic iwac kicgina hima hémmu.

Yesu téngégic.

³⁸ Yesuac tohotoho ic mém Yosefe Arimataia ama arej yanda igucnec imi Yuda ic ionac bawa yandiyu sangima ninzéngéyec. Inéj Yesuac qamora memac niñac Pilato qesiyyu Pilatonéj oaec zémiyu kemma Yesuac qamora mema keñec. ³⁹Waju becnec siñiyaiguc Yesuac muru hayec Nikodemo i acguc haléc mér zéma aloe imi 30 kiloac séc mutulanjéma lelecgéma mema hayec. ⁴⁰Waju Yesuac qamora mema Yuda ic iñenj qamoc téngéaŋgic imuac haka méndacma haléc héméñaguc imi héima héima malekunénj osoyoc. ⁴¹Waju Yesu qegic imuaru kisi mém heyec. Waju imuac qeriaiguc bañec mém qelia ésé oraragic heyec. Imuhucgej qamoc mém ménda haigicnec heyec. ⁴²Waju Yuda ic onac Sabatawac zéréñqérén naléya imuac niñ bañec hosuru heyec imuhucgej Yesuac qamora haiyoc.

Yesu humuc igucnec yarec.

20 ¹Sonda siñunec ama ewiawac Maria Makdala inéj kic suaj bañeciguc kemma héju hoc yanda imi kuaya igucnec qililiñgégic anjéma najec. ²Waju Simon Petero zéma tohotoho ic yá mém Yesunéj siñ nimmiajec iorac muru usuñnec hama yomuhuc érézéyec; Miñ Kewuac qamocya imi kic suaj igucnec mema keñgic. Waju dimucgej haizu imi ménda ninzij. ³Zéyu Petero zéma tohotoho ic mém ekaocnec yacma kic suaj bañeciguc keñoc. ⁴Waju ekawu usuñnec keñic tohotoho ic mém imi Petero ogicma fodac kemma bec walac eri kicsuañ bañeciguc kendarec. ⁵Kemma sicgéma qeria héju linej maleku heyu héjec waju qeriaiguc ménda kereñec. ⁶Simon Peteronéj méndacma hama bañec qeriaiguc kemma héju malekunec heyec. ⁷Waju kerej orucya osogic imi momacnec kuma lakec haigic maleku qara linej imiguc ekac ekac heyoc. ⁸Waju tohotoho ic mém kic suajiguc walac hayec iminéj degucguc keremma hémma ara ninzéngéyec. ⁹(Waju kiwi téreyäiguc humuc igucnec qelima yacmac imuhuc ogic hezac imi ménda niñasariyocnec.) ¹⁰Waju muñguc liliñgémá amagiraiguc keñoc.

Maria Makdala inéj Yesu mihicñiyec.

¹¹Waju Maria kic suaj bañec kuayaiguc siacmanec najec. Namma siacma kiwa hiyu ou bañec qeriaiguc ejec. ¹²Hima héju kua meme

uŋa éréhéc malekugira lalac lalacnec qamoc heyec imuaru méjnénj héniaiguc méjnénj orucyaiguc taroc. ¹³ Waŋu qesimiyoc; Embac némac nijac siaczaŋ? Qesiytic zéyec; Ieneŋ Mij Kewuna mema keŋgic. Waŋu dimuceŋ̄ haizu imi ménda ninzua. ¹⁴ Imuhuc zéma liliŋgéma héŋu Yesu imuhucgeŋ̄ naŋec. Waŋu embac inéŋ̄ i imi Yesu imi ménda héŋtegirec. ¹⁵ Waŋu Yesunéŋ̄ yomuhuc qesimiyec; Embac némac niŋ̄ siaczaŋ? Gi mérac hoc keczaŋ? Waŋu embac inéŋ̄ niŋ̄ ai mijina ésécnec waŋu qesimiyec; Ic kuneŋ̄ geŋ̄ iwac qamora mema kenzaŋgic i dimuceŋ̄ haizaŋ̄ imi nézéna kemma mewa. ¹⁶ Zéyu Yesunéŋ̄ zéyec; Maria. Zéyu nimma muŋguc liliŋgéma Hebirao aciguc Raboni! zéyec. (Neŋ̄aj aciguc kiwi ic.) ¹⁷ Waŋu Yesunéŋ̄ zéyec; Ménda nosina ni Mangocnawac muru ménda enzuanec. Dac munahécna ionac muru kemma yomuhuc énézéna; Maŋgocna, onac Mangocgina momacnec, Anutuna, onac Anutugina momacnec wawaŋa iwac muru emmaŋ̄. ¹⁸ Zéyu Maria Makdala inéŋ̄ ac suruc imi mema tohotoho ichéra ionac muru keŋjec. Kemma ni hélačnec Mij Kewu hénzua Mij Kewunéŋ̄ yomuhuc nézézac zéma ac suruc waŋ̄ énécmiye.

Yesunéŋ̄ tohotoho ichéra ionac muru hicŋ̄i énécmiye.

¹⁹ Sonda maria kaiwe hiŋgaru tohotoho ichéra Yuda ic ionac nijac bacgina yandiyu nagu héima tacgic Yesu wininima sucginaiguc namma zéyec; Luaenéŋ̄ iniguc heyu. ²⁰ Ac imuhuc zéma mériä zéma maréŋa imi énézéyu héŋgic. Tohotoho ichéra ieneŋ̄ Mij Kewugina héŋtegicma ségiségi yanda waŋgic. ²¹ Waŋu Yesu muŋguc énézéma zéyec; Luaenéŋ̄ iniguc heyu. Maŋgocnéŋ̄ ni méli nénzac ésécnec neŋ̄ ini méli énécmizua. ²² Ac imuhuc zémaguc kua wéséséya ionaru hihima énézéyec; Uŋa Téréya megic. ²³ Ini méŋ̄ac mén̄ képésicgina wai énécmizuiguc képésicgina imi qahac wanžac. Ini képésicgina ménda wai énécmizuiguc képésicgina imi hezac.

Yesunéŋ̄ Tomawac muru hicŋ̄imiye.

²⁴ Yesuac tohotoho ichéra 12 sucgina igucnec mén̄ qara Toma (Didimo^q zémiangic) iminéŋ̄ Yesu hayec nalé imuaru iniguc ménda tarec. ²⁵ Tohotoho ichéra tosaranéŋ̄, Nini Mij Kewu hénzij, zéma ézégic Tomanéŋ̄ yomuhuc zéyec; Mériäiguc biriŋ̄ lépécyia imi ménda hémma mérana merawanéŋ̄ biriŋ̄ hiŋgarec imi ménda osima mérarananéŋ̄ iwac maréŋgic ménda osinimmanjiguc imi ni ménda ninzéngémaŋ̄. ²⁶ Ai meme 8 tecgéyu Yesuac tohotoho ichéra muŋguc ama imuac qeriaiguc tacgic nalé imuhucgeŋ̄ Tomanéŋ̄ i iniguc momacnec tacgic. Nagu imi héima wété sulugic heyec, waŋu Yesunéŋ̄ haréma sucginaiguc namma

^p 20:15 Girik aciguc; Mij kewu. ^q 20:24 Didimo imi; Neŋ̄aj aciguc Héi séwi séwi.

3éyec; Luaenéj iniguc heyu. ²⁷Imuhuc zéma Tomawac niј 3éyec; Méragawac merawanéj yomuhucgej suluma mérana osima hémma maréjnaiguc méraga haina hingaru osima niјna. Waјu ewa éréhéc ménda wamma ninzéngéna. ²⁸Tomanéj melemma zéyec; Nuac Miј Kewuna zéma nuac Anutuna! ²⁹Zéyu Yesunéj ézéyec; Gi kicganéj némmaguc ninzéngé nénzaj? Waјu méjnéj méj ménda némmanc ninzéngé némmu imi enej ségiségi ginaguc wammac.

³⁰Yesunéj tohotoho ichéra ionac kicginaiguc asé kiwi icnéj ménda memeya sasala méj acguc meyec, néj imi moczoj kiwi yomuac qeriaiguc ménda odacba hezac. ³¹Ini Yesu imi Kristo Anutuac Naјa keczac imi ninzéngéma iwac qaraiguc kekec késa kecmuac niј kiwi youmi ozua.

**Tohotoho ichéra ienej Yesuac ara tohoma
konduj lambéc sasala hérégic.**

21 ¹Imuac andiaiguc Yesunéj muјguc Tiberia kondunjiguc tohotoho ichéra ionac muru wininiyec. Haka imi yomuhuc hicnjyec; ²Simon Petero zéma Toma (Didimo^r zémianjic) zéma Natanael Galilaia baec Kana imuacnec zéma Zebedaio najhérera zéma Yesuac tohotoho ic éréhéc méj ierej momacnec kecgic. ³Waјu Simon Peteronéj énézéyec; Ni konduj lambéc késamaј zé kondunjiguc kemmaј. Zéyu ienej Nini imuhucyanec giguc kembij zégic. Waјu hingacma kemma zéiciguc emma kejgic. Waјu siji imuaru iwawai méj ménda késagic. ⁴Kaiwe kiwa denij denij éréyu Yesu doku gingija sakasaciguc najec. Waјu tohotoho ichéra ienej Yesu najec imi ménda héntegicgic. ⁵Waјu Yesunéj énézéyec; Merachécna, konduj lambéc méj késazu me qahac? Zéyu, Qahac, zégic. ⁶Waјu énézéma zéyec; Uficinga héigmaigucgej gilima tosara késamu. Zéyu imuac séc waјgic konduj lambéc sasala kuaya qeyec. Imuac niјac hérémuac séc qahac waјec. ⁷Waјu tohotoho ic méj Yesunéj siј nimmianjec iminéj Petero ézéyec; Imi Miј Kewu! Waјu Simon Peteronéj, Imi Miј Kewu zéyec imi nimma malekuya ménda héima kerec imuac niјac malekuya foodac kembajaiguc zikima kondunjiguc luma hingarec. ⁸Konduj gingija igucnec kemma naјgic baec igucnec 100 mita imuac séha ménda waјec. Imuac niјac tohotoho ichéra tosara ienej zéiciguc ufic konduj lambéc kuaya qeqeyaguc imi héréma hagic. ⁹Baeciguc éréma héngic geric zema naјu imuac qahaiguc konduj lambéc tosara zéma saméj tosara tarec. ¹⁰Waјu Yesunéj énézéyec; Konduj lambéc degucmi késazu imi tosara mema hagic. ¹¹Imuhuc zéyu Simon Peteronéj zéic qahaiguc emma ufic héréma séjgaŋgeŋjiguc haiyec. Waјu konduj yaј kunej kunej kuaya qegic qétéya 153 imuac séc waјec. Konduj yaј sasala imuhucyanec, néj ufic imi ménda tegirec.

^r 21:2 Didimo imi; Neŋan aciguc Héi séwi séwi.

¹² Waļu Yesu unuruma զéyec; Hama nene negic. Waļu ieneļ ic imi Miļ Kewugina imi nindacigc imuac niļ méjnēj mén, Gi méré? զéma ménda qesimiyec. ¹³ Waļu Yesu hama saméj mema énécjmima lambéc imuhucnec énécmiyec. ¹⁴ Yesunéj humuc igucnec yacma tohotoho ichéra winini énécmiyu yomi bec hatac haréwéc waļec.

Yesunéj Petero ai buļa qemiyec.

¹⁵ Nene nedacigc Yesunéj Simon Petero qesimiyec; Simon Petero, Yohaneac naļa, gi iwawai youmi onogicma nuac siļna niļanžaļ? Զéyu Simon Peteronéj melemma զéyec; O, Miļ Kewu, neļ guac siļga niļanžua imi gi ninžaļ. Զéyu Yesunéj զéyec; Nuac rama komoc komoc hécnā imi gumu énécmiwésémaļ. ¹⁶ Waļu Yesunéj muļguc ézéyec; Simon Yohaneac naļa, gi nuac siļna niļanžaļ? Զéyu inéj melemma զéyec; O, Miļ Kewu ni guac siļga niļanžua imi gi ninžaļ. Զéyu Yesunéj ézéyec; Nuac rama imi galeļgé énécmiwésémaļ. ¹⁷ Waļu hatac haréwéc muļguc qesimiyec; Simon, Yohaneac naļa, gi nuac siļna niļanžaļ? Waļu, Gi nuac siļna niļanžaļ, զéma hatac haréwéc qesimiyu Peteronéj niļ yéwérima զéyec; Miļ Kewu gi iwawai mocžoļ nindaczaļ ni guac siļga niļanžua imi gi ninžaļ. Զéyu Yesunéj զéyec; Nuac rama imi gumu énécmiwésémaļ. ¹⁸ Ni hélacnec téngéj gézéwa, gi sac qeli kecneciguc geņgacnec rikuŋga zikima siļga tohoma kerha waļajnec. Waļu ic yanda wambésémaļ imuaru imi gi méraga suluna ic méjnēj rikuŋganéj kembangaguc zikima baec mérjac ménđa kemmaļ զé ninžaļ imuaru guagicma kemmac. ¹⁹ Ac imi զéyec imi Peteronéj dimuhuc humuma Anutu mepésimimac imuac séciguc héima զéyec. Imuhuc զémaguc, Ni méndacnénna զéyec.

²⁰ Waļu Peteronéj liliŋgéma andiaiguc héļu merac méj Yesunéj siļ nimmiajiec iminéj ménđac érécmima hayec. Inéj siļya méjiguc nene nema tacigc imuaru Yesuac tétécyaiiguc liliŋgéma héima tacma, Miļ Kewu mérénéj andé gumac? զéyec imi mia. ²¹ Peteronéj ic imi hémma Yesu qesiyeč; Miļ Kewu, ic yominéj dimuhuc wammač? ²² Yesunéj ézéyec; Liliŋgéma hamaj nalé sura imuac séc kecmac niļ wambinec imi guac ai wammač me? Gej imi, ménđac nénna! ²³ Waļu suruc iminéj dac muna hécnina ionac gezacginaiguc hingacdaru yomuhuc զésaigic; Merac youmi ménđa humumac. Waļu Yesunéj Inéj ménđa humumac imuhuc ménđa զéyec, néj liliŋgéma hamaj nalé sura imuac séc kecmac niļ wambinec imi guac ai wammač me? imuhuc զéyec.

²⁴ Yesuac tohotoho icya iminéj mia iwawai yomuac héipuya wamma kiwi yomi oyec. Waļu héipucya wamma զéyec imi hélacnec wanžac imi nini ninžiļ.

²⁵ Waļu Yesu haka tosara méj sasala yanda waļec. Imi mocžoļ owacnec baec kurumeniguc kiwi imi mocžoļ hia ménđa haihaiyawac séc wambacnec.